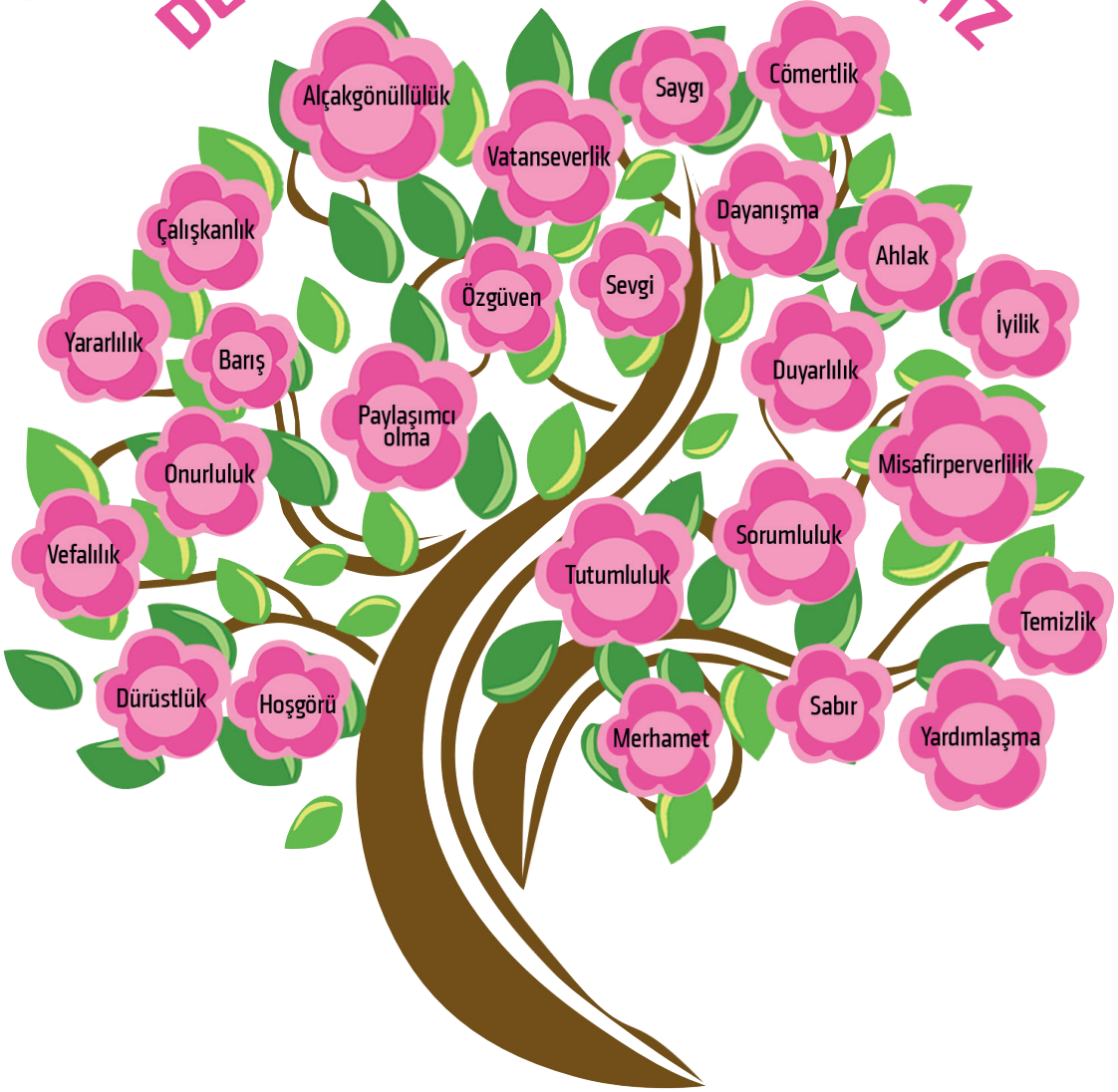

T. C.
BURDUR VALİLİĞİ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

MUTLU BİREY → MUTLU AİLE → MUTLU OKUL → MUTLU BURDUR →
MUTLU BİR TÜRKİYE İÇİN

✓ DEĞERLER EĞİTİMİ KILAVUZ KİTAPÇIĞI

Bu kitapçık,

Değerler Eğitimi komisyonlarının kuruluş, işleyiş, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasların Burdur il ve ilçelerindeki tüm okullarımızda 2010/53 nolu genelgeye uygun birlikte uygulanması ve işlemlerin doğru yürütülmesini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Kitapçıkta yer alan Değerler farklı şekillerde de uygulanabileceği gibi yapılan örnek çalışmalar da değiştirilip uyarlanabilir.

DEĞERLER EĞİTİMİ DEĞERLİYİZ

Alçakgönüllülük

Saygı

Cömertlik

Vatanseverlik

Çalışkanlık

Dayanışma

Ahlak

Özgüven

Sevgi

İyilik

SU, ATEŞ ve AHLAK

Su, ateş ve ahlâk dostluk kurmuşlar. Bir gün ormanda dolaşmaya çıkmışlar. Fakat bir müddet sonra içlerine bir korkudur düşmüş. Orman çok büyük ve çok karmaşıkmiş. Her türlü ihtimale karşı birbirlerini kaybederlerse, nasıl bulacaklarını düşünmeye başlamışlar.

Ateş ve ahlâk suya sormuş:

-“Kaybolursan seni nasıl bulacağız?”

Su cevaplamış:

“Nerede bir şırıltı duyarsanız ben oradayım.” demiş.

Sıra ateşe gelmiş.

Su:

-“Seni yitirsek ne yapalım?” diye sormuş.

Ateş:

-“Duman gördüğünüz yerde ben varım.” cevabını vermiş.

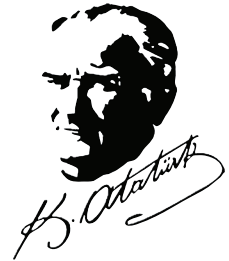
Sıra ahlâka gelince cevabı şu olmuş:

-“Beni asla kaybetmeyin; eğer kaybederseniz, bir daha asla bulamazsınız!”

Milli Eğitim'in gayesi

**yalnız hükümete memur yetiştirmek değil,
daha çok memlekete ahlâklı, karakterli, cumhuriyetçi,
inkılâpçı, olumlu, atılgan, başladığı işleri başarabilecek kabiliyette,
dürüst, düşünceli, iradeli, hayatta rastlayacağı engelleri aşmaya kudretli,
karakter sahibi genç yetiştirmektir. Bunun için de öğretim programları ve
sistemleri ona göre düzenlenmelidir.**

İÇİNDEKİLER

Burdur Valisi'nin Mesajı.....

İl Milli Eğitim Müdürü'nün Mesajı.....

Değerler Eğitimi Yönergesi.....

Okul İdaresinin Görev ve Sorumlulukları.....

Okul Komisyonlarının Görev ve Sorumlulukları.....

Öğretmenlerin Görev ve Sorumlulukları.....

Ailelerin Görev ve Sorumlulukları.....

Okul Uygulama Adımları.....

Değerler Eğitimi İl Komisyonu.....

Yıllık Çalışma Planı.....

Aileye Yönelik Etkinlikler.....

Çalışma Değerlendirme Raporu.....

Değerler.....

Örnek Özdeyişler.....

Örnek Hikaye ve Yazılar.....

Sınıf İçi Etkinlik Örnekleri.....

Örnek Resimler.....

Milletleri değerli kılan, ayakta tutan ve birleştiren unsurların başında milli - manevi değerlerimiz gelmektedir. Ağaç yaş iken eğilir düsturundan hareketle bu değerler milletin fertlerine küçük yaştan itibaren verilmelidir. Bu düşüncemizi bir bilge kişi şöyle ifade etmiştir:

**Bir yıl sonrasını düşünüyorsanız tohum ekin,
On yıl sonrasını düşünüyorsanız ağaç dikin,
Hedefiniz yüz yıl sonrası ise insan yetiştirin.**

Bu vecizeden yola çıkarak da değerler eğitimi ülkemizin ve milletimizin var olma gayelerinden biri olmakla son derece önemlidir. Toplumda sevgi saygı, adalet, eşitlik, güvenilirlik gibi kavramları gençlerimize öğretmek ve uygulatarak bunu başarabiliriz. Bu pencereden bakılınca Türk milli eğitimimizin ona gayelerinden biri de mill - manevi değerlerimizi yaşayan ve yaşatan nesiller yetiştirmektir.

Bugün televizyon, cep telefonu, internet, alkol, sigara ve bağımlılık yapan maddelerin esiri olmuş gençlerimizi toplumsal hayata bağlamak, çevresiyle saygı ve sevgi içerisinde iletişim kurabilen, büyüklerine saygılı, hak hukuk tanıyan fertler olarak yetiştirebilmek: onları hayata bu şekilde hazırlamak gayreti içerisindeyiz. Zira bir milletin geleceği ancak sağlam karakterli, çalışkan, dürüst, adalet ve hak anlayışı için de yetiştirilen bireylerle tesis edilebilir.

Tüm vatandaşlarımıza gayemizin özünü anlatan Yunus Emre'nin şu dörtlüğüyle sesleniyorum.

**Biz gelmedik kavga için,
Bizim işimiz segi için.
Dostun evi gönüllerdir;
Gönüller yapmaya geldik.**

Elinizdeki kitapçık bu gayeye hizmet etmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu çalışmada emeği geçen başta Burdur Milli Eğitim Müdürümüze ve çalışma arkadaşlarını teşekkür ederim.

**Hasan KÜRKLÜ
Burdur Valisi**

Değerler eğitimi ülkemizde 2010 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'mız tarafından başlatılan bir projedir. Dört yıldır yürütülen bu projenin yegane gayesi vatanını, milletini seven, çevresine ve içinde yaşadığı topluma saygılı, dürüst, güvenilir fertler yetiştirmektir. Bunun da yöntemi geleceğimizin teminatı olan çocuk ve gençlerimize şimdiden milli - manevi değerlerimizi karatarak, bu değerlerin eğitim yuvalarında ve sosyal hayatta konuşulabilir ve uygulanabilir bir düzeye getirilmesidir. Bu konuda en büyük vazife saygıdeğer eğitimlerimize düşmektedir.

Kıymetli veliler;

Elbetteki değerler eğitimi genç nesillere aşılayabilmek, bunu bir davranış ve düşünce tarzına dönüştürebilmek için öğretmenlerimizden önce velilerimiz tarafından bu gayret gösterilmelidir. Ailede sağlam bir karakterde yetiştirilen bireyin okulda bu değerleri benimsemesi ve hayata geçirmesi daha kolay olacaktır.

Bu minvalde değerler eğitiminin veli - öğrenci - öğretmen sac ayağına oturtulması göz ardı edilmemelidir. Amacımız ruhi bakımdan sağlam, dürüst ve güvenilir bireşler yetiştirmektir.

Bu konudaki düşüncelerimize asırlar öncesinden Yunus Emre'nin şu veciz dörtlüğüyle nihayet verelim.

**Gelin tainş olalım,
İşi kolay kılalım,
Sevelim sevilelim
Dünya kimseye kalmaz.**

Mahmut BAYRAM
Burdur Millî Eğitim Müdürü

T.C.
BURDUR VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

DEĞERLER EĞİTİMİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
GENEL HÜKÜMLER

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1:

Bu yönergenin amacı,

- 1- Öğrencilere; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na, demokratik ilkelere, insan haklarına, çocuk haklarına ve uluslar arası sözleşmelere uygun olarak haklarını kullanma, başkalarının haklarına saygı duyma, görevini yapma ve sorumluluk yüklenebilen birey olma bilincini kazandırmak,
- 2- Evrensel kültür değerlerini tanıyan, bu değerleri benimseyen ve saygı duyan, bilgi ve gerçek hayatta rehberlik edecek ahlaki değerlerle donatılmış; kendine güvenen, sistemli düşünebilen, girişimci, plânlı çalışma alışkanlığına ve eleştirel bakış açısına sahip, estetik duyguları ve yaratıcılıkları gelişmiş bireyler yetiştirilmesini sağlamak,
- 3- Öğrencilerin; milli, manevi ve kültürel değerlerini tanıyan, bu değerleri benimseyen ve saygı duyan; kendilerine, ailelerine, topluma ve çevreye olumlu katkılar yapan, iş birliği içinde çalışan, hoşgörülü ve paylaşmayı bilen, bireysel ve toplumsal sorunları tanıyan ve bu sorunlara çözüm yolları arama alışkanlığına sahip, üretken bireyler olarak yetiştirilmesini sağlamak,
- 4- Öğrencilerin; kişisel, toplumsal tüm kaynakları ve zamanlarını etkin ve yerinde kullanan, okul ve çevresindeki sosyal yaşamın ahlaki ve etik değerlere uygun olarak şekillenmesine katkıda bulunan, bilimsel süreçlere ve ahlaki değerlere uygun olarak karar veren, temel insanî değer ve er-

demlerle donatılmış ve bu değerlere karşı duyarlı olan ve bunları davranışa dönüştüren, edindiği değerleri gelecek nesillere aktaran bireyler olmalarını sağlamak,

- 5- Okullarda akademik başarı kadar önemli olan kitap okuma ve değerler eğitimi uygulama bilincinin tüm eğitim çalışanlarında ve ailelerde oluşturulmasını sağlamak ve değer farklılıklarının zenginlik olduğu bilincini kazandırmaktır.

Kapsam

Madde 2:

Bu yönerge Burdur İlindeki tüm resmî ve özel; okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim okullarındaki öğrencilere yönelik Değerler Eğitimi kapsamında yapılacak olumlu tutum ve davranışları kazandırmaya yönelik çalışmaları, İl/ilçe Millî Eğitim Müdürlüğü, Okul Müdürlükleri ve öğretmenlerin yapacağı faaliyetlerle ilgili usul esas ve çalışmaları kapsar.

Dayanak

Madde 3:

Bu yönerge, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği, 18. Millî Eğitim Şurası Çalıştay Raporu ve 2010/53 Sayılı (İlk Ders Konulu) Genelgeye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4:

-Bu yönergede geçen;

Millî Eğitim Müdürü: Burdur İl Millî Eğitim Müdürünü,

Millî Eğitim Müdür Yardımcısı/ Şube Müdürü: Değerler Eğitimi çalışmalarından sorumlu Müdür Yardımcısı veya Şube Müdürünü,

Değerler Eğitimi İl Komisyonu: İl Millî Eğitim Müdürü veya görevlendireceği Millî Eğitim Müdür Yardımcısı/Şube Müdürü başkanlığında, Maarif Müfettişi, okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim okul müdürlerinden Millî Eğitim Müdürlüğü'nce görevlendirilecek birer temsilci, yeterli sayıda öğretmen ile Ar-Ge Birimi temsilcilerinden oluşan kurulu,

Değerler Eğitimi İlçe Komisyonu: İlçe Millî Eğitim Müdürü veya görevlendireceği Şube Müdürü başkanlığında, okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim okul müdürlerinden İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü'nce görevlendirilecek birer temsilci ile beş öğretmenden (ikisi rehberlik öğretmeni) oluşan kurulu,

Değerler Eğitimi Okul Komisyonu: Okul Müdürü başkanlığında bir Müdür Yardımcısı, okul rehberlik öğretmenleri ve dört öğretmen, okul aile birliği temsilcileri ve okul öğrenci temsilcisinden oluşan kurulu,

Değerler Eğitimi yıllık çalışma planı: Değerler Eğitimi çalışmaları kapsamında her değer ile ilgili kazanımlara yönelik il genelindeki okullarımızdaki uygulanacak etkinlikleri içeren planı,

İKİNCİ BÖLÜM

Görevler, Uygulama Esas ve İlkeleri

Görevler

Madde 5:

Milli Eğitim Müdürünün Görevleri:

- 1- İldeki tüm okullarda değerler eğitimi faaliyetlerinin düzenlenmesi, yürütülmesi ve denetlenmesinde görevli ve yetkilidir.
- 2- İl Yürütme Komisyonuna başkanlık etmek.

Milli Eğitim Müdür Yardımcısının veya Şube Müdürünün Görevleri:

- 1- Milli Eğitim Müdürünün görevlendirdiği zamanlarda İl Yürütme Komisyonuna başkanlık etmek.
- 2- Yürütme Komisyonunun çalışmaları hakkında üst makamlara bilgi vermek.
- 3- İl Yürütme Komisyonunun değerler eğitimi uygulama çalışmalarını düzenlemek, yürütmek ve denetlemek.

Değerler Eğitimi İl Komisyonunun Görevleri:

- 1- Değerler eğitimi kapsamında yıl boyunca işlenecek değerleri ve zamanlarını belirleyip örnek yıllık plan hazırlayarak okullara göndermek.
- 2- Değerler Eğitiminin amaç ve hedefleri kapsamında ilde yürütülecek olan faaliyetleri planlamak.
- 3- Değerler eğitimi kapsamında, ildeki kurum, kuruluşlar ve kişilerle işbirliği sağlayarak hizmetlerin etkili biçimde yürütülmesini sağlamak.
- 4- Okul, öğretmen ve ailelerin değerler eğitimi kapsamında etkin ve verimli rol almaları için gerekli çalışmaları yapmak.
- 5- Konu ile ilgili materyallerin temini ve ilgili yerlere dağıtımını sağlamak, gerekli organizasyonları yapmak.

- 6- Yapılan faaliyetlere ilişkin değerlendirme raporlarını incelemek, bir sonraki “değer” uygulamaları için gerekli tedbirleri almak.
- 7- Değerler eğitimi faaliyetlerini yürütmek amacıyla ihtiyaç duyulan komisyon ve alt komisyonları kurmak.

Maarif Müfettişleri Başkanlığının Görevleri:

- 1- Değerler eğitimi kapsamında tüm okullardaki faaliyetlerin yürütülmesinde, rehberlik, denetim ve değerlendirme hizmetlerini yürütmek,
- 2- Maarif Müfettişleri Başkanlığı olarak yapılan çalışmalar hakkında İl Yürütme Komisyonuna bilgilendirmek.

ARGE Biriminin Görevleri:

- 1- Okullardan gelen “değer sonu” faaliyet raporlarını toplamak, takip etmek, göndermeyenler ile ilgili il yürütme komisyonuna bilgi vermek.
- 2- Okullardan gelen değer sonu faaliyet raporlarını değerlendirmek, genel rapor oluşturmak ve en iyi uygulama yapan okulları tespit ederek il yürütme komisyonuna bildirmek.

Değerler Eğitimi İlçe Komisyonlarının Görevleri:

- 1- Değerler eğitiminin amaç ve hedefleri kapsamında, ilçede yürütülecek olan faaliyetleri planlamak, takip ve koordine etmek.
- 2- Okulların değerler eğitimi yıllık çalışma planlarına onay vermek ve takibini yapmak.
- 3- Değerler Eğitimi ile ilgili ilçede yapılacak çalışmalara rehberlik etmek, çalışmalarını değerlendirmek ve sonuçları İl Yürütme Komisyonuna bildirmek.
- 4- Okul temsilcilerinin belirlenmesini sağlamak ve en az ayda bir defa okul temsilcileri ile toplantı yapmak.
- 5- Değerler Eğitimi çalışmalarının ilçede sağlıklı yürütülmesi için gerekli tedbirleri almak, gerekli olacak malzeme, materyal ve diğer kaynakları temin etmek.
- 6- Değerler Eğitimi ile ilgili ilçede yapılacak etkinlikleri incelemek, uygun olanlarına onay vermek ve izlemek.
- 7- Okullarda yapılan ve farklılık arz eden etkinlik örneklerini ilçe genelinde uygulanmasını sağlamak
- 8- Her değer dönemi sonunda, öğrencilere o değer kazandırılmasına yönelik en başarılı çalışma yapan okulları ilan etmek ve ödüllendirmek, bu etkinlikleri il yürütme komisyonuna göndermek.
- 9- Değerler Eğitimi ile ilgili etkinliklerde öğretmen, öğrenci ve ailelerin etkin ve verimli rol almalarını sağlamak.

10-Değerler Eğitimi faaliyetlerini yürütmek amacıyla komisyonların kurulmasını sağlamak ve takibini yapmak.

11-İlçelerdeki öğretmen ve idarecileri değerler eğitimi uygulaması konusunda bilgilendirmek, bu kapsamda ailelere verilecek eğitim uygulamalarının planlanması konusunda yardımcı olmak.

Değerler Eğitimi Okul Komisyonlarının Görevleri:

- 1- Okulda yürütülecek “Değerler Eğitimi” çalışmalarını ile ilgili olarak öğretmen, öğrenci ve velileri bilgilendirmek.
- 2- İl Yürütme Komisyonu tarafından gönderilen örnek plan doğrultusunda okul yıllık planını hazırlayıp okul müdürünün ve ilçe mem müdürünün onayından sonra uygulanmasını sağlamak.
- 3- Okul temsilcisi belirlemek ve temsilcinin en az ayda bir defa ilçe toplantısına katılmasını sağlamak.
- 4- Okul içerisinde ve dışında yapılacak çalışmalarını;
 - a) Okulun tamamına yönelik etkinlikler,
 - b) Sınıf içi etkinlikler,
 - c) Ailelere yönelik etkinlikler şeklinde planlamasını yapmak.
- 5- Değerler eğitiminin amaç ve hedefleri kapsamında okulda yürütülecek olan faaliyetleri planlamak. Değerler okul genelinde tüm sınıflara uygulanacak şekilde bir ayda birden fazla değer işlenecek şekilde planlanır. Planda ayın değerini sunmakla görevlendirilen sınıflar belirtilir. (2. sınıflara iyilik, 4. sınıflara paylaşımcı olma gibi.)
- 6- Öğretmenlerden gelen faaliyetlere ilişkin değerlendirme raporlarını incelemek, bir sonraki “değer uygulamaları” için gerekli tedbirleri almak.
- 7- Okul, öğretmen, ve ailelerin değerler eğitimi kapsamında, etkin ve verimli rol almaları için gerekli çalışmalarını yapmak.
- 8- Değerler Eğitimi ile ilgili il/ilçe Milli Eğitim Müdürlükleri ile iletişimi sağlamak.
- 9- Her değer dönemi sonunda, öğrencilere o değerini kazandırılmasına yönelik en başarılı çalışmaları yapan öğretmen, öğrenci ve velileri ilan etmek ve ödüllendirmek.
- 10-Değerler Eğitimi Kapsamında okulda aksayan yönleri tespit ederek, alınabilecek tedbirlere yönelik il/ilçe yürütme komisyonlarına teklifte bulunmak.
- 11-Konu ile ilgili materyallerin ilgili yerlere dağıtımını sağlamak, gerekli organizasyonları yapmak.

Okul Müdürünün Görev ve Sorumlulukları:

- 1- Değerler Eğitimi Okul Komisyonuna başkanlık etmek.
- 2- Değerler Eğitiminin bu yönerge çerçevesinde okulda etkin bir şekilde planlanması, yürütülmesi ve denetlenmesini sağlamak, her “değer” başında o “değer” ile ilgili düzenlenecek aile eğitiminde kullanılacak olan dökümanlarını sınıf rehber öğretmenlerine vermek üzere hazırlamak.
- 3- Okul Komisyonunun çalışmaları hakkında üst makamlara gerektiğinde bilgi vermek.
- 4- Okulun iç(öğretmen,öğrenci,diğer personel) ve dış(veliler,sivil toplum kuruluşları) öğeleriyle işbirliği içinde çalışmak.
- 5- Değerler Eğitimi çalışmalarının sosyal,kültürel ve sportif faaliyetler ile desteklenmesini sağlamak.

Öğretmenlerin Görev ve Sorumlulukları:

- 1- Okul komisyonlarınca hazırlanan “OKUL YILLIK ÇALIŞMA PLANI” doğrultusunda okul içi ve okul dışı etkinlikler yapılması için çalışmak.
- 2- Değerler Eğitimi ile ilgili olarak velilerin bilgilendirilmesi ve yapılacak etkinliklere velilerin katılımını sağlamak.
- 3- Okul ve sınıf için gerekli malzeme ve materyal teminini sağlamak ve malzemelerin etkinliklerde kullanılmasını sağlamak.
- 4- Ayın değeri ile ilgili olarak öğrencilerle birlikte sınıf panosunun hazırlanmasını sağlamak.
- 5- Yapılacak zümre toplantılarında “Okul Değerler Eğitimi” çalışmalarını göz önüne alarak kararlar almak.

Ailelerin Görev ve Sorumlulukları:

- 1- Geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı ve topluma yararlı bireyler olarak yetiştirilmeleri; okullarımızda verilen eğitimin ailede devamlılığı ancak okul ve ailenin işbirliği yapmasıyla yürütülecek çalışmalar sayesinde mümkündür. İşte bu nedenlerle ailelerin değerler eğitimi çalışmalarına katılmaları ve yapılacak çalışmalara destek vermeleri büyük önem arz etmektedir.
- 2-Okul ve sınıf etkinliklerine görev almak,etkinliklerde kullanılacak materyal teminine yardımcı olmak.
- 3- Değerler Eğitimi Yıllık Çalışma Planı doğrultusunda okulda düzenlenen kermes,piknik,konferans gibi etkinliklere katılmak ve yardımcı olmak.

Uygulama, İlke ve Esasları

Madde 6:

- 1- İl/İlçe Değerler Eğitimi Komisyonu her eğitim-öğretim yılı Haziran ayının 3. haftasında toplanarak eğitim- öğretim yılının değerlendirmesini yapar, bir sonraki eğitim-öğretim yılının İl/İlçe Değerler Eğitimi Komisyon üyelerini belirleyerek Valilik/Kaymakamlık onayına sunar. İl Komisyonu Ağustos ayının 3. Haftasında toplanarak yeni eğitim-öğretim yılında işlenecek değerleri belirler.
- 2-Maarif Müfettişlerinin okullara yapacakları ziyaretlerde okul idareci ve öğretmenlerine “Değerler Eğitimi” konusunda rehberlik eder.
- 3-Okullarda eylül ayının ilk haftası içerisinde “DEĞERLER EĞİTİMİ” konulu toplantı yapılır.Okulda değerler eğitimi ile ilgili yapılacak çalışmalar konuşulur,tartışılır.Okul yıllık planı alt yapısı oluşturulur.Değerler Eğitimi okul çalışma komisyonu oluşturulur.Okul Komisyonu aşağıdaki kişilerden oluşur:
 - a) Okul Müdürü
 - b) Koordinatör Müdür Yardımcısı
 - c) Dört Öğretmen(Öğretmenlerden bir tanesi okul temsilcisi olacak)
 - d) Okul Rehber Öğretmenleri
 - e) Okul Aile Birliği Temsilcileri
 - f) Okul Öğrenci Temsilcisi
- 4-Okul Komisyonu tarafından Değerler Eğitimi Okul Çalışma Planını hazırlanır.Okul Müdürü ve ilçe milli eğitim müdürünün onayından sonra uygulamaya konur.
- 5-Okullarda uygun görülen yerlerde DEĞERLER KÖŞESİ oluşturulur.(Her yaprağında farklı bir değer yazılı olduğu “Değerler Ağacı Panosu” olabilir.)
- 6-Sınıf rehber öğretmenleri, “OKUL YILLIK ÇALIŞMA PLANI”doğrultusunda sınıflarda yapılacak etkinlik planı çıkarır.
- 7-Sınıf rehber öğretmeni, sınıfında yapılan etkinlikleri her değer sonunda(her ayın sonunda) bir rapor halinde Okul Komisyonuna sunar.
- 8-Okul Komisyonu gelen raporları düzenler,değerlendirir ve rapor halinde İlçe Komisyonuna sunar.
- 9-İlçe Komisyonu okullardan gelen raporları değerlendirip ilçe raporu oluşturarak il yürütme komisyonuna (degerleregitimi15@gmail.com) gönderir.
- 10-İl Milli Eğitim Müdürlüğü AR-GE birimi ilçelerden ve merkez okullardan gelen raporları değerlendirerek bir rapor hazırlar.

- 11-Değerler Eğitimi İl Komisyonu yapacağı toplantıda ARGE birimi tarafından hazırlanan raporu görür, bir sonraki uygulamaya yönelik gerekli tedbirleri alır ve başarılı çalışmalarını ödüllendirir.
- 12-Sene başında belirlenen değerler, farklı etkinliklerle öğrencilere ve velilere verilerek bunların davranış haline getirilmesi ile ilgili süreçte de önceki değerlerin pekişmesi için tekrarlar yapılması sağlanır.

İzleme ve Değerlendirme

Madde 7:

İl genelinde DEĞERLER EĞİTİMİ çalışmalarının amacına uygun sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için öğrenci, öğretmen, yönetici ve velilerin görüş ve önerileri alınarak OKUL YILLIK ÇALIŞMA PLANI hazırlanır ve karşılaşılan sorunların daha sonraki etkinliklerde yaşanmaması amacıyla OKUL YILLIK ÇALIŞMA PLANI güncellenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Hazırlama ve Değişiklik

Madde 8:

Bu yönerge Burdur İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından oluşturulan Değerler Eğitimi Komisyonu tarafından hazırlanmış olup, gerektiğinde yönergede yapılacak değişiklikler İl Komisyonunun teklifiyle İl Millî Eğitim Müdürlüğüne oluşturulacak komisyon tarafından yapılacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük

Madde 9:

Bu yönerge Burdur Valiliği'nin onay tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 10:

Bu yönerge hükümlerini İl Millî Eğitim Müdürü yürütür.

DEĞERLER EĞİTİMİ İL KOMİSYONU

Mahmut BAYRAM
İl Milli Eğitim Müdürü
Komisyon Başkanı

M.Akif TEMİZ
Şube Müdürü
Üye

Mustafa ÖVEN
Kemer İlçe Milli Eğitim Müdürü
Üye

Yılmaz ERCAN
Stratejik Planlama Kalite
Kontrol Ekip Sorumlusu
Üye

Fikri UYSAL
Kemer İlkokulu Müdürü
Üye

Ömer ŞAHİN
Kemer Çok P.A.L.Tarih Öğret.
Üye

Selim BÜLBÜL
Kemer HEM Müdürü
Üye

Özgür SÜZEK
Şeker Ortaokulu Müdür Yard.
Üye

Tarık KILINÇ
Anadolu Sağlık Meslek Lisesi
Türk Edeb.Öğrt.
Üye

2014 - 2015 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI DEĞERLER EĞİTİMİ YILLIK ÇALIŞMA PLANI

Aylar	Değerler	Alt Değerler	
EKİM	SORUMLULUK DUYARLILIK	-Kendine karşı sorumluluk -Aileye karşı sorumluluk -Topluma karşı sorumluluk -Özgürlük	-Doğaya ve çevreye karşı sorumluluk -Çevreye karşı duyarlılık -Ülkesine milletine karşı sorumluluk -Toplumsal olaylara karşı duyarlılık
	ÖZGÜVEN	-Kendini ifade edebilme -Hedef Belirleme	-Toplum önünde konuşabilme
KASIM	TEMİZ OLMAK	-Kişisel temizlik	-Çevre temizliği
	SAYGI	-Aileye saygı -Yaşlılara saygı -Arkadaşlarına saygı	-Çevreye saygı -Öğretmenlere saygı -Farklılıklara saygı
ARALIK	CÖMERTLİK	-İsraf(savurganlık) -Cimrilik	-Tutumluluk
	HOŞGÖRÜ ALÇAKGÖNÜLLÜLÜK	-İnsanlara karşı hoşgörü -Farklılıklara karşı hoşgörü -Trafikte hoşgörü	-Tevazu -Kibir
OCAK	GÜVENİLİR OLMAK	-Doğru sözlü olma -Emanete sahip çıkma	-Verdiği sözde durma
	ÇALIŞKANLIK	-Azimli olma -Hırs	-Kararlılık
ŞUBAT	MİSAFİRPERVERLİK	-Komşuluk ilişkileri -Selamlaşma -Gülyüzlü olma	-İkramda bulunma -Sözlü ve bedensel iletişim -Sözün yerinde kullanma
	ŞEFKAT MERHAMET	-İnsanlara karşı merhamet -Diğer canlılara karşı merhamet	-Nazik olma
MART	VATANSEVERLİK	-Onurluluk -Fedakarlık -Milli ve manevi değerleri benimseme	-Verilen görevi yapma -Sorumluluklarını bilme
	ADİL OLMA	-Haklarını bilme ve hakkını savunma -Doğruluk -Tarafsızlık	-Çıkarıcı olmama -Haksızlıklara karşı durabilme
NİSAN	VEFALI OLMA	-Hatır bilmek ve saymak -Gönül almak	-İyiliğe iyilikle karşılık vermek
	YARDIMLAŞMA PAYLAŞIMCI OLMA	-Komşuya yardım -Muhtaca yardım -İşbirliği	-Dayanışma -İyilik yapma
MAYIS	SEVGİ	-Anne-baba sevgisi -Kardeş sevgisi -Arkadaş sevgisi	-İnsan sevgisi -Doğa ve hayvan sevgisi -Ülke ve bayrak sevgisi
	SABIRLI OLMA	-Tahammül -Hastalıklara karşı	-Fakirliğe karşı sabır -Zamana riayet

..... İLKOKULU / ORTAOKULU/LİSESİ
DEĞERLER EĞİTİMİ YILLIK ÇALIŞMA PLANI

DEĞER ADLARI	SORUMLULUK-ÖZGÜVEN
UYGULAMA AYI	EKİM
ETKİNLİK UYGULAMA SINIFI	TÜM SINIFLAR
OKULUN GENELİNDEKİ ETKİNLİKLERDEN SORUMLU SINIF ZÜMRESİ	

Alt Değerler	Yapılacak Etkinlikler (*)	Yararlanılacak Kaynak ve Kişiler
SORUMLULUK - DUYARLILIK -Kendine karşı sorumluluk -Aileye karşı sorumluluk -Topluma karşı sorumluluk -Doğaya ve çevreye karşı sorumluluk -Ülkesine milletine karşı sorumluluk -Özgürlük -Toplumsal olaylara karşı duyarlılık -Çevreye karşı duyarlılık	*Kompozisyon, şiir, resim, slogan yarışmalarının düzenlenmesi *Duvar gazetesi,dergi,broşür hazırlanması *Konu ile ilgili kısa filmlerin seyrettirilmesi *Örnek etkinliklerin yapılması *Aile etkinliklerinin yapılması *Ailelere ev ödevi verilmesi *Sözlü tartışma türlerinin yapılması(münazara,panel vb) Ailelere yönelik broşür,bülten hazırlanması	İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri *Okul Yönetimleri *Öğretmenler *Okul Personeli *Gönüllü Veliler *Okul Aile Birlikleri *Sivil Toplum Kuruluşları *Belediyeler *Yerel Basın *Emniyet Müdürlüğü
ÖZGÜVEN -Kendini ifade edebilme -Toplum önünde konuşabilme -Hedef Belirleme		

(*)Yapılacak etkinliklere okul değerler eğitimi komisyonu tarafından ilave yapılabilir.

..... İLKOKULU / ORTAOKULU/LİSESİ
DEĞERLER EĞİTİMİ YILLIK ÇALIŞMA PLANI

DEĞER ADLARI	SORUMLULUK-ÖZGÜVEN
UYGULAMA AYI	KASIM
ETKİNLİK UYGULAMA SINIFI	TÜM SINIFLAR
OKULUN GENELİNDEKİ ETKİNLİKLERDEN SORUMLU SINIF ZÜMRESİ	

Alt Değerler	Yapılacak Etkinlikler (*)	Yararlanılacak Kaynak ve Kişiler
SAYGI -Aileye saygı -Yaşlılara saygı -Arkadaşlarına saygı -Çevreye saygı -Öğretmenlere saygı -Farklılıklara saygı	*Kompozisyon, şiir, resim, slogan yarışmalarının düzenlenmesi *Duvar gazetesi,dergi,broşür hazırlanması *Konu ile ilgili kısa filmlerin seyrettirilmesi *Örnek etkinliklerin yapılması *Aile etkinliklerinin yapılması *Ailelere ev ödevi verilmesi	İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri *Okul Yönetimleri *Öğretmenler *Okul Personeli *Gönüllü Veliler *Okul Aile Birlikleri *Sivil Toplum Kuruluşları *Belediyeler
TEMİZ OLMA -Kişisel temizlik -Çevre temizliği	*Sözlü tartışma türlerinin yapılması(münazara,panel vb) Ailelere yönelik broşür,bülten hazırlanması	*Yerel Basın *Emniyet Müdürlüğü

(*)Yapılacak etkinliklere okul değerler eğitimi komisyonu tarafından ilave yapılabilir.

..... İLKOKULU / ORTAOKULU/LİSESİ
DEĞERLER EĞİTİMİ YILLIK ÇALIŞMA PLANI

DEĞER ADLARI	SORUMLULUK-ÖZGÜVEN
UYGULAMA AYI	ARALIK
ETKİNLİK UYGULAMA SINIFI	TÜM SINIFLAR
OKULUN GENELİNDEKİ ETKİNLİKLERDEN SORUMLU SINIF ZÜMRESİ	

Alt Değerler	Yapılacak Etkinlikler (*)	Yararlanılacak Kaynak ve Kişiler
CÖMERTLİK -İsraf(savurganlık) -Cimrilik -Tutumluluk	*Kompozisyon, şiir, resim, slogan yarışmalarının düzenlenmesi *Duvar gazetesi,dergi,broşür hazırlanması *Konu ile ilgili kısa filmlerin s e y -rettirilmesi	İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri *Okul Yönetimleri *Öğretmenler *Okul Personeli *Gönüllü Veliler
HOŞGÖRÜ - ALÇAKGÖNÜLLÜLÜK -İnsanlara karşı hoşgörü -Farklılıklara karşı hoşgörü -Trafikte hoşgörü -Tevazu -Kibir	*Örnek etkinliklerin yapılması *Aile etkinliklerinin yapılması *Ailelere ev ödevi verilmesi *Sözlü tartışma türlerinin yapılması(münazara,panel vb) Ailelere yönelik broşür,bülten hazırlanması	*Okul Aile Birlikleri *Sivil Toplum Kuruluşları *Belediyeler *Yerel Basın *Emniyet Müdürlüğü

(*)Yapılacak etkinliklere okul değerler eğitimi komisyonu tarafından ilave yapılabilir.

..... İLKOKULU / ORTAOKULU/LİSESİ
DEĞERLER EĞİTİMİ YILLIK ÇALIŞMA PLANI

DEĞER ADLARI	SORUMLULUK-ÖZGÜVEN
UYGULAMA AYI	OCAK
ETKİNLİK UYGULAMA SINIFI	TÜM SINIFLAR
OKULUN GENELİNDEKİ ETKİNLİKLERDEN SORUMLU SINIF ZÜMRESİ	

Alt Değerler	Yapılacak Etkinlikler (*)	Yararlanılacak Kaynak ve Kişiler
GÜVENİLİR OLMAK -Doğru sözlü olma -Emanete sahip çıkma -Verdiği sözde durma	*Kompozisyon, şiir, resim, slogan yarışmalarının düzenlenmesi *Duvar gazetesi,dergi,broşür hazırlanması *Konu ile ilgili kısa filmlerin s e y -rettirilmesi	İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri *Okul Yönetimleri *Öğretmenler *Okul Personeli *Gönüllü Veliler
ÇALIŞKANLIK -Azimli olma -Hırs -Kararlılık	*Örnek etkinliklerin yapılması *Aile etkinliklerinin yapılması *Ailelere ev ödevi verilmesi *Sözlü tartışma türlerinin yapılması(münazara,panel vb) Ailelere yönelik broşür,bülten hazırlanması	*Okul Aile Birlikleri *Sivil Toplum Kuruluşları *Belediyeler *Yerel Basın *Emniyet Müdürlüğü

(*)Yapılacak etkinliklere okul değerler eğitimi komisyonu tarafından ilave yapılabilir.

..... İLKOKULU / ORTAOKULU/LİSESİ
DEĞERLER EĞİTİMİ YILLIK ÇALIŞMA PLANI

DEĞER ADLARI	SORUMLULUK-ÖZGÜVEN
UYGULAMA AYI	ŞUBAT
ETKİNLİK UYGULAMA SINIFI	TÜM SINIFLAR
OKULUN GENELİNDEKİ ETKİNLİKLERDEN SORUMLU SINIF ZÜMRESİ	

Alt Değerler	Yapılacak Etkinlikler (*)	Yararlanılacak Kaynak ve Kişiler
MİSAFİRPERVERLİK -Komşuluk ilişkileri -Selamlaşma -Güleryüzlü olma -İkramda bulunma -Sözlü ve bedensel iletişim -Sözü yerinde kullanma	*Kompozisyon, şiir, resim, slogan yarışmalarının düzenlenmesi *Duvar gazetesi,dergi,broşür hazırlanması *Konu ile ilgili kısa filmlerin s e y -rettirilmesi *Örnek etkinliklerin yapılması *Aile etkinliklerinin yapılması *Ailelere ev ödevi verilmesi	İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri *Okul Yönetimleri *Öğretmenler *Okul Personeli *Gönüllü Veliler *Okul Aile Birlikleri *Sivil Toplum Kuruluşları *Belediyeler
SABIRLI OLMA -Tahammül -Hastalıklara karşı -Fakirliğe karşı sabır -Zamana riayet	*Sözlü tartışma türlerinin yapılması(münazara,panel vb) Ailelere yönelik broşür,bülten hazırlanması	*Yerel Basın *Emniyet Müdürlüğü

(*)Yapılacak etkinliklere okul değerler eğitimi komisyonu tarafından ilave yapılabilir.

..... İLKOKULU / ORTAOKULU/LİSESİ
DEĞERLER EĞİTİMİ YILLIK ÇALIŞMA PLANI

DEĞER ADLARI	SORUMLULUK-ÖZGÜVEN
UYGULAMA AYI	MART
ETKİNLİK UYGULAMA SINIFI	TÜM SINIFLAR
OKULUN GENELİNDEKİ ETKİNLİKLERDEN SORUMLU SINIF ZÜMRESİ	

Alt Değerler	Yapılacak Etkinlikler (*)	Yararlanılacak Kaynak ve Kişiler
<p>VATANSEVERLİK</p> <ul style="list-style-type: none"> -Onurluluk -Fedakarlık -Milli ve manevi değerleri benimseme -Verilen görevi yapma -Sorumluluklarını bilme 	<ul style="list-style-type: none"> *Kompozisyon, şiir, resim, slogan yarışmalarının düzenlenmesi *Duvar gazetesi,dergi,broşür hazırlanması *Konu ile ilgili kısa filmlerin seyrettirilmesi *Örnek etkinliklerin yapılması *Aile etkinliklerinin yapılması *Ailelere ev ödevi verilmesi 	<p>İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri</p> <ul style="list-style-type: none"> *Okul Yönetimleri *Öğretmenler *Okul Personeli *Gönüllü Veliler *Okul Aile Birlikleri *Sivil Toplum Kuruluşları *Belediyeler
<p>ADİL OLMA</p> <ul style="list-style-type: none"> -Haklarını bilme ve hakkını savunma -Doğruluk -Tarafsızlık -Çıkarıcı olmama -Haksızlıklara karşı durabilme 	<ul style="list-style-type: none"> *Sözlü tartışma türlerinin yapılması(münazara,panel vb) Ailelere yönelik broşür,bülten hazırlanması 	<ul style="list-style-type: none"> *Yerel Basın *Emniyet Müdürlüğü

(*)Yapılacak etkinliklere okul değerler eğitimi komisyonu tarafından ilave yapılabilir.

..... İLKOKULU / ORTAOKULU/LİSESİ
DEĞERLER EĞİTİMİ YILLIK ÇALIŞMA PLANI

DEĞER ADLARI	SORUMLULUK-ÖZGÜVEN
UYGULAMA AYI	NİSAN
ETKİNLİK UYGULAMA SINIFI	TÜM SINIFLAR
OKULUN GENELİNDEKİ ETKİNLİKLERDEN SORUMLU SINIF ZÜMRESİ	

Alt Değerler	Yapılacak Etkinlikler (*)	Yararlanılacak Kaynak ve Kişiler
VEFALI OLMA -Hatır bilmek ve saymak -Gönül almak -İyiliğe iyilikle karşılık vermek	*Kompozisyon, şiir, resim, slogan yarışmalarının düzenlenmesi *Duvar gazetesi,dergi,broşür hazırlanması *Konu ile ilgili kısa filmlerin seyrettirilmesi	İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri *Okul Yönetimleri *Öğretmenler *Okul Personeli *Gönüllü Veliler
YARDIMLAŞMA-PAYLAŞIMCI OLMA -Komşuya yardım -Muhtaca yardım -İşbirliği -Dayanışma -İyilik yapma	*Örnek etkinliklerin yapılması *Aile etkinliklerinin yapılması *Ailelere ev ödevi verilmesi *Sözlü tartışma türlerinin yapılması(münazara,panel vb) Ailelere yönelik broşür,bülten hazırlanması	*Okul Aile Birlikleri *Sivil Toplum Kuruluşları *Belediyeler *Yerel Basın *Emniyet Müdürlüğü

(*)Yapılacak etkinliklere okul değerler eğitimi komisyonu tarafından ilave yapılabilir.

..... İLKOKULU / ORTAOKULU/LİSESİ
DEĞERLER EĞİTİMİ YILLIK ÇALIŞMA PLANI

DEĞER ADLARI	SORUMLULUK-ÖZGÜVEN
UYGULAMA AYI	MAYIS
ETKİNLİK UYGULAMA SINIFI	TÜM SINIFLAR
OKULUN GENELİNDEKİ ETKİNLİKLERDEN SORUMLU SINIF ZÜMRESİ	

Alt Değerler	Yapılacak Etkinlikler (*)	Yararlanılacak Kaynak ve Kişiler
SAYGI -Aileye saygı -Yaşlılara saygı -Arkadaşlarına saygı -Çevreye saygı -Öğretmenlere saygı -Farklılıklara saygı	*Kompozisyon, şiir, resim, slogan yarışmalarının düzenlenmesi *Duvar gazetesi,dergi,broşür hazırlanması *Konu ile ilgili kısa filmlerin s e y -rettirilmesi *Örnek etkinliklerin yapılması *Aile etkinliklerinin yapılması *Ailelere ev ödevi verilmesi	İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri *Okul Yönetimleri *Öğretmenler *Okul Personeli *Gönüllü Veliler *Okul Aile Birlikleri *Sivil Toplum Kuruluşları *Belediyeler
ŞEFKAT-MERHAMET -İnsanlara karşı merhamet -Diğer canlılara karşı merhamet -Nazik olma	*Sözlü tartışma türlerinin yapılması(münazara,panel vb) Ailelere yönelik broşür,bülten hazırlanması	*Yerel Basın *Emniyet Müdürlüğü

(*)Yapılacak etkinliklere okul değerler eğitimi komisyonu tarafından ilave yapılabilir.

..... İLKOKULU/ORTAOKULU/LİSESİ AYI DEĞERLER EĞİTİMİ ÇALIŞMALARI
DEĞERLENDİRME RAPORUDUR

Değerler Eğitimi okul çalışma planı doğrultusunda bu ayve Değerleri okulumuzda işlenmiştir.

Okula yönelik etkinliklerindeğeri ile ilgili sunumu Zümresi,.....değeri ile ilgili sunumu zümresi tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu ay yapılan etkinlikler şunlardır:

SINIFLARA YÖNELİK ETKİNLİKLER:

OKULA YÖNELİK ETKİNLİKLER:

VELİLERE YÖNELİK ETKİNLİKLER:

Bu ayki değerle ilgili daha yapılabilecek etkinlik önerileriniz varsa:

TARİH
OKUL DEĞERLER EĞİTİMİ KOMİSYONU

VELİ AYLİK BİLGLENDİRME MEKTUBU

Sayın Veli,

Okulumuzdaki Değerler Eğitimi Yıllık Çalışmaları kapsamında bu ay işlenecek İAN AYIN DEĞERİ'dır. Bu değerle ilgili verilecek alt değerler'dır.

Öğrencilerimize bu değeri kazandırmak için yaptığımız çalışmaların daha verimli olabilmesi ve devamlılığın sağlanması için sizinde aile ortamında desteğinizi bekliyoruz.

Bu konu ile evde oluşturacağınız sohbet ortamları öğrencilerimizin olumlu davranış değişikliğine katkı sağlayacaktır. Yaptığınız ve yapacağınız katkılardan dolayı teşekkür ederiz.

Sınıf Rehber Öğretmeni

VELİ GURUR MEKTUBU

Sayın

Velisi bulunduğunuz okulumuz..... sınıfınolu öğrencilerinden..... okulumuzda yürütülmekte olan Değerler Eğitimi Çalışmaları kapsamında sergilediği örnek davranışlar başta okul yönetimimiz olmak üzere tüm öğretmen, öğrenci ve velilerimizce de takdirle işlenmektedir.

Ailesi olarak verdiğiniz eğitim öğrencimizin geleceğinin de belirleyicisi olacaktır. Evladınızı “Hiçbir anne baba evladına güzel terbiyeden daha değerli bir miras bırakamaz.” Prensipleri doğrultusunda yetiştirdiğinizden ve buna devam edeceğinizden hiç kuşkumuz yoktur.

Böyle bir değer toplumumuza kazandırdığınız için sizi tebrik eder, teşekkürlerimizi sunarız.

..... İlkokulu/Ortaokulu/Lisesi
Değerler Eğitimi Komisyonu

Değerli Velimiz,

Okulumuzda 2014-2015 eğitim-öğretim yılı boyunca uygulanacak olan değerler eğitimi çalışmaları kapsamında aşağıdaki tabloda belirtilen iş takvimine göre değerler işlenecektir.

VELİ BİLGİLENDİRME FORMU			
Aylar	Ev Ve Okul Ortamında İşlenecek Değer	Alt Değerler	
EKİM	SORUMLULUK DUYARLILIK	-Kendine karşı sorumluluk -Aileye karşı sorumluluk -Topluma karşı sorumluluk -Özgürlük	-Doğaya ve çevreye karşı sorumluluk -Çevreye karşı duyarlılık -Ülkesine milletine karşı sorumluluk -Toplumsal olaylara karşı duyarlılık
	ÖZGÜVEN	-Kendini ifade edebilme -Hedef Belirleme	-Toplum önünde konuşabilme
KASIM	TEMİZ OLMAK	-Kişisel temizlik	-Çevre temizliği
	SAYGI	-Aileye saygı -Yaşlılara saygı -Arkadaşlarına saygı	-Çevreye saygı -Öğretmenlere saygı -Farklılıklara saygı
ARALIK	CÖMERTLİK	-İsraf(savurganlık) -Cimrilik	-Tutumluluk
	HOŞGÖRÜ ALÇAKGÖNÜLLÜLÜK	-İnsanlara karşı hoşgörü -Farklılıklara karşı hoşgörü -Trafikte hoşgörü	-Tevazu -Kibir
OCAK	GÜVENİLİR OLMAK	-Doğru sözlü olma -Emanete sahip çıkma	-Verdiği sözde durma
	ÇALIŞKANLIK	-Azimli olma -Hırs	-Kararlılık
ŞUBAT	MİSAFİRPERVERLİK	-Komşuluk ilişkileri -Selamlaşma -Güleryüzlü olma	-İkramda bulunma -Sözlü ve bedensel iletişim -Sözü yerinde kullanma
	ŞEFKAT MERHAMET	-İnsanlara karşı merhamet -Diğer canlılara karşı merhamet	-Nazik olma
MART	VATANSEVERLİK	-Onurluluk -Fedakarlık -Milli ve manevi değerleri benimseme	-Verilen görevi yapma -Sorumluluklarını bilme
	ADİL OLMA	-Haklarını bilme ve hakkını savunma -Doğruluk -Tarafsızlık	-Çıkarıcı olmama -Haksızlıklara karşı durabilme
NİSAN	VEFALI OLMA	-Hatır bilmek ve saymak -Gönül almak	-İyiliğe iyilikle karşılık vermek
	YARDIMLAŞMA PAYLAŞIMCI OLMA	-Komşuya yardım -Muhtaca yardım -İşbirliği	-Dayanışma -İyilik yapma
MAYIS	SEVGİ	-Anne-baba sevgisi -Kardeş sevgisi -Arkadaş sevgisi	-İnsan sevgisi -Doğa ve hayvan sevgisi -Ülke ve bayrak sevgisi
	SABIRLI OLMA	-Tahammül -Hastalıklara karşı	-Fakirliğe karşı sabır -Zamana riayet

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

SORUMLULUK - DUYARLILIK

- Başağın iyi yetişmesine engel, zararlı otlar değil çiftçinin ihmali.
(KONFÜÇYÜS)
- Yalnız yaptıklarımızdan değil, yapamadıklarımızdan da sorumluyuz.
(MOLIERE)
- Çözümde görev almayanlar, sorunun parçası olurlar.
(GOETHE)
- Önemli biri olmanın bedeli sorumluluktur.
(CHURCHILL)
- Özgürlük, sorumluluk getirir. İnsanların çoğunun özgürlükten korkması bundandır.
(Bernard SHAW)
- Özgürlük bir kere kazanılıp ilelebet muhafaza edilemez. Onu her nesil, her gün yeniden kazanmak zorundadır.
(EISENHOWER)

ÖZGÜVEN

- Kendi yıldızını izle, şanlı bir limana varmakta gecikmeyeceksin.
(DANTE)
- Kendine güvenen herkes dünyayı yönetebilir.
(Voltaire)
- Olgun insan güzel söz söylemesini bilen insan değil, söylediğini yapan ve yapabildiğini söyleyen insandır.
(Konfüçyus)

TEMİZ OLMA

- Evini temiz tut konuk gelir; kendini temiz tut ölüm gelir.
(ATASÖZÜ)
- Temizlik imandan gelir.
(HZ. MUHAMMED)
- Temizlik ve yoksulluk, kötülük yaptıran zenginlikten daha hayırlıdır.
(HZ ALİ)
- Kirletmemek, temizlemekten daha kolaydır.
(G.Hauptmann)

SAYGI

- Dostluktan saygıyı kaldıran onun en büyük süsünü kaldırmış olur.

(ÇİÇERO)

- Ana babanı sayarsan, oğlundan da saygı görürsün. Saygı ve sevginin bir arada bulunduğu toplumlar uzun ömürlü olur ve hiçbir zaman kargaşa içine düşmez. O toplumda saygı ve sevgi ne zaman kaybolur ise o zaman o toplum çöker.

(Mevlana)

- Yaşlılara saygı gösteren kimseye, ihtiyarladığı zaman, Allah Teala, saygı gösterecek kimseler yaratır.

(HZ MUHAMMED)

- İnsanların saygı ve şerefine, itaat ve uyumunun kendinden maddeten değil, manen yüksek olanlar için gösterilmesi insan ruhunun gereklerindedir.

(Atatürk)

- Oğul ! Ananı, Atanı say ! Bereket büyüklerle beraberdir.

(Osman Gazi)

CÖMERTLİK

- Cömertlik göz kamaştırıcı hediyeler vermek değil, zamanında vermektir.

(J. BRUYEZİ)

- Eli sıkı varlığının konuğu olmaktansa eli açık yoksulun konuğu olmak yeğdir.

(ATASÖZÜ)

- Akmayan çeşmenin yanına kimse gelmez.

(ATASÖZÜ)

- Aç doyuran aç kalmaz.

(ATASÖZÜ)

- Az sadaka çok bela defeder.

(ATASÖZÜ)

- Bir elin verdiği öbür elin duymasın.

(ATASÖZÜ)

- Gönülsüz verilen sadakadan hayır gelmez.

(ATASÖZÜ)

- Kapıdan alacaklı bakarken, pencereden sadaka verilmez.

(ATASÖZÜ)

- Veren el alan elden üstündür.

(ATASÖZÜ)

- Ekmeğini katığına denk eden muhtaç olmaz.

(ATASÖZÜ)

HOŞGÖRÜ - ALÇAKGÖNÜLLÜLÜK

- İyi geçinme, iki kişinin kusursuz olmalarıyla değil, karşılıklı birbirinin kusurlarını hoş görmeleriyle olur.

(A.TOQUEVILLE)

- Aşırı tevazunun da, gurur gibi kendisine mahsus tehlikeleri vardır.

(J.J.ROUSSEAU)

- Alçak uçan yüce konar, yüksek uçan alçak konar.

(ATASÖZÜ)

- Başak büyüdükçe boynunu eğer.

(ATASÖZÜ)

- Abdal ata binince bey oldum sanır, şalgam aş a girince yağ oldum sanır.

(ATASÖZÜ)

- Mağrur olma padişahım, senden büyük Allah var.

(ATASÖZÜ)

- Yoğurdum kara (ekşi) diyen olmaz.

(ATASÖZÜ)

- Zenginlikle övünme bir kıvılcım yeter, güzelliğinle övünme bir sivilce yeter.

(ATASÖZÜ)

- Bazı kimseler, güllerin dikenini olduğundan yakınırlar. Ben, dikenlerin gülü olduğuna şükrederim.

(Alphonso KARR)

GÜVENİLİR OLMAK

- Güvenilmek, sevmekten daha büyük bir iltifattır.

(George MacDonald)

- Bir insanı doğru yapmak isterseniz, ona güveniniz; düzenbaz yapmak isterseniz, ona güvenmeyiniz.

(Bernard SHAW)

- Her zaman güvensizlik göstermek, her zaman güvenmek kadar büyük bir yanlışlıktır.

(GOETHE)

- Her adamın ipiyle kuyuya inilmez.

(ATASÖZÜ)

- Kurttan çoban olmaz.

(ATASÖZÜ)

- Emanete hıyanet olmaz.

(ATASÖZÜ)

ÇALIŞKANLIK

- Yarın, yorgun kimselerin değil, rahatlarına kıyabilenlerindir.
(Nurullah ATAÇ)
- Tohumu ek, vermezse toprak utansın.
(Necip FAZIL)
- Çalışanlar kötülük düşünmeye vakit bulamazlar. Çalışmayanlar ise, kendilerini kötülükten kurtaramazlar.
(HZ Ali)
- Deha, bir işe başlamak için gereklidir, ancak o işi bitirmek için çalışmak şarttır.
(J. JOUBERT)
- Dünya herkese yetecek kadar büyüklükte. Onun için başkasının yerini kapmaktansa, çalışarak gerçek yerinizi bulun.
(C. CHAPLİN)
- Yalnız bir tek şeye ihtiyacımız vardır; çalışkan olmak. Servet ve onun doğal sonucu olan refah ve mutluluk, yalnız ve ancak çalışanların hakkıdır.
(Atatürk)
- Hırs, bir teknenin yelkenini şişiren rüzgara benzer. Fazlası tekneyi batırır, azı da tekneyi olduğu yerde saydırır.
(VOLTAIRE)
- Arzu ettiğimiz bazı şeylere sahip olmamak saadetin bir parçasıdır.
(B. RUSEL)
- Güneşi sağ elime, ayı sol elime verseniz de davamdan vazgeçmem.
(HZ MUHAMMED)
- Başarıya ulaşamamış insanların yüzde doksanı yenilgiye uğramamıştır; sadece pes etmiştir.
(Paul MEYER)
- Devler gibi eserler bırakmak için, karıncalar gibi çalışmak lazım.
(Necip Fazıl Kısakürek)
- Adama devlet kendi ayağı ile gelmez.
(ATASÖZÜ)
- Ağustosta beyni kaynayanın zemheride kazanı kaynar.
(ATASÖZÜ)
- Çalışan dağ aşmış, çalışmayan yol şaşmış.
(ATASÖZÜ)
- Doyuncaya kadar değil, ölünceye kadar çalış.
(ATASÖZÜ)

- İşleyen demir pas tutmaz.
(ATASÖZÜ)
- Kazananın malı artar, kazanmayanın derdi.
(ATASÖZÜ)
- Sen işi bırakmayınca iş seni bırakmaz.
(ATASÖZÜ)
- Zahmetin noktası kalkınca rahmet olur.
(ATASÖZÜ)

MİSAFİRPERVERLİK

- Gülümseme, iki insan arasındaki en kısa mesafedir.
(Victor BERGE)
- Bir güzel söz söyleme sanatı varsa, bir de güzel anlama ve dinleme sanatı vardır.
(EPİKTETOS)
- Dinlemek, gösterebileceğiniz nezaketin en yükseğidir.
(D. Carnegie)
- En büyük vazifemiz; kulaklarımızı söylediklerimizi duymaya alıştırmamızdır.
(S.J.HARVIS)

ŞEFKAT-MERHAMET

- İki çeşit acıma vardır: Biri merhem, öteki zehirdir, birincisi dostlarımızın, ikincisi düşmanlarımızın acımasıdır.
(Charles Summer)
- Yalnız sadaka vermekle kalmayın, acıyınız da... İstirapları dindiren, paradan çok şefkattir.
(J.J. Rousseau)
- Şefkat öyle bir dildir ki sağır da işitebilir, kör de okuyabilir.
(Mark Twain)
- Ey oğul, üç kişiye acı; cahil arasındaki alime, zenginken fakir düşene ve hatırlı iken itibarını kaybedene.
(Şeyh Edebali)
- Merhamet, her zaman intikamdan daha asildir. Merhamet ısmarlama olmaz, tatlı bir yağmur gibi gökten düşer, verene de alana da faydalıdır.
(W. Shakespeare)

VATANSEVERLİK

- Vatanını en çok seven görevini en iyi yapandır.
(ATATÜRK)
- Vatan, çalışkan insanların omuzları üstünde yükselir.
(TEVFİK FİKRET)
- Vatanında ölmeyen iki kere ölür.
(İ. HABİB SEVÜK)
- Vatan sevgisi ahlakta iyiliği, ahlakta iyilik de vatan sevgisini meydana getirir.
(MONTESQUIEU)
- Vatan bir milletin evidir.
(AHMET MİTHAT)
- Millete hizmet etmek istiyorsan, elinden gelen işle başla...
(İSMAİL GASPIRALI)
- Benden eğerimi isteyiniz vereyim, atımı isteyiniz vereyim. Fakat vatanımdan hiç kimse bir karış toprak istemesin veremem.
(METE HAN)
- Herkes ulusal görevini ve sorumluluğunu bilmeli, memleket meseleleri üzerinde o düşünceyle, düşünüp çalışmayı görev edinmelidir.
(Mustafa Kemal ATATÜRK)

ADİL OLMA

- Kuvvete dayanan adalet aciz,adalete dayanmayan kuvvet zalimdir.
(PASCAL)
- Haksızlığa sapıp bütün insanlar seni takip edeceğine,adaletle hareket edip tek başına kal, daha iyi.
(GANDİ)
- İyi olmak kolaydır, zor olan adil olmaktır.
(Victor HUGO)
- İyi ve kötüye eşit davranmak iyunin şevkini kırar,kötüye cesaret verir.
(HZ ALİ)
- Doğruluğa yapışın zira doğruluk iyiliğe götürür,iyilik de sizi cennete iletir.Yalandan kaçının zira yalan kötülüğe götürür,kötülük de cehenneme iletir.
(HZ MUHAMMED)
- Bir insanın dostluk derecesini tayin etmek ister misiniz?Menfaatine hafifçe dokununuz.
(R.N. EVRİMER)

- Başkası düştü mü “çürük tahtaya basmasaydı” deriz; kendimiz bastığımız zaman düşünce tahtanın çürük çıkmış olmasından şikayet ederiz.

(CENAP ŞAHABETTİN)

- Yalnız kendisini düşünen insan, yumurtasını pişirmek için komşusunun evini yakar.

(BACON)

VEFALI OLMA

- Vefa arkadaşına yaptığın iyiliği az görmek, onun yaptığını çok bilmektir.

(ANONİM)

- Vefa hastalıkta dostun yanında olmak acıyı, ağrıyı, ezayı paylaşmaktır.

(ANONİM)

- Vefa arkadaşın dostuyla düşman, düşmanıyla dost olmamaktır.

(ANONİM)

- Nankör insan, her şeyin fiyatını bilen fakat hiçbir şeyin değerini bilmeyen kimsedir.

(Oscar WILDE)

YARDIMLAŞMA-PAYLAŞIMCI OLMA

- Ben övünülecek bir şey yapmadım. Zafer milletindir. Ben sadece sizlerin görüntüsüyüm. Övülmesi gereken, milletin Sakarya'dan İzmir'e doğru çarıkız koşan Mehmet'idir.

(ATATÜRK)

- Bir mum diğer mumu tutuşturmakla ışığından bir şey kaybetmez.

(MEVLANA)

- Düşenin elinden tut ki sen de düştüğün zaman elinden tutacak bir el bulasın.

(ALİ FUAT BAŞGİL)

- İnsanların en hayırlısı insanlara yararlı olanıdır.

(HZ. MUHAMMED)

- İnsanlar, birbirlerine yardımdan el çektikleri gün insanlık yok olur, Karşılıklı dayanışma olmazsa toplumlar olmaz.

(Walter SCOOT)

SEVGİ

- Allah'ın rızası ana babanın rızasıdır. Allah'ın gazabı da ana babanın gazabındadır.
(HZ. MUHAMMED)
- Yalnız seni sevenleri sevmek sevgi değil değiş tokuştur.
(Cenap ŞAHABETTİN)
- Yaşlandığında çocuklarından beklediğin şey, senin babana yaptığın olmalıdır.
(PİTACUS)
- Dostluğun kusurlarını ona yalnızken söyle, başkalarının yanında ise onu öv.
(ARİSTO)
- Gerçek dostlar iyi günlerinizde davet edince sizi ziyaret ederler, kara günlerinizde davetsiz gelirler.
(THEOPMRASTUS)

SABIRLI OLMA

- Sabır önceleri insana zehir gibi görünür,fakat bunu huy edinirse bal olur.
(Sadi-i ŞİRAZİ)
- En fazla ileriye giden ok,en fazla geriye çekilmiş yaydan çıkar.
(ANONİM)
- Her şeyin anahtarı,sabırdır.Civcivi,yumurtaları kuluçkaya yatırarak elde edersiniz;yumurtaları kırarak değil.
(Arnold GLASSOW)
- Taşı delen suyun gücü değil,damlaların sürekliliğidir.
(Latin Atasözü)
- Güne sarılın ve yarına mümkün olduğu kadar az güvenin.
(HORACE)
- Zaman paraya benzer,lüzumsuz yere sarf edilmedikçe daima yeter.
(KONFÜÇYÜS)
- Alelade bir insan,zamanını nasıl sarf edeceğini düşünür,akıllı insan ise nasıl tasarruf edeceğini.
(Schopenhauer)

SORUMLULUK VE DUYARLILIK

KAPLAN VE AİLESİ

Bir ormanda kaplan ailesi yaşamaktadır.Bir gün bu ailenin bir yavrusu olur.Baba kaplan bu duruma çok sevinir ve dişi kaplana:

“Bizim oğlan bir kahraman olacak.” Der.Yavru biraz büyüdüğünde anne kaplan babayı memnun etmek için avladığı avı yavrusuna verip,onu babasına göstermesini ister.Baba bunu görünce sevinir ve “Benim yavrum bir kahraman oldu.”der.

Anne kaplan babanın sevincini görünce bunu her gün yapmaya karar verir.Derken günlerden bir gün baba kaplan ölür ve anne kaplan yavrusundan avlanmasını ister.Ancak yavru annesine:”Anne sen bana avlanmayı öğretmedin ki,ben nasıl avlanırım?”der.

Anne yavruya hak verir ve avlanmaya devam eder.Bu durum böyle devam ederken bir gün anne kaplan da ölür.Yavru kaplan çok şaşırır,ne yapacağını bilemez ve ormandaki kurtların ,tilkilerin ve çakalların artıklarıyla karnını doyurmaya başlar.Böylece yavru kaplan hayatının sonuna kadar ormandaki hayvanların alay ettiği bir kaplan olarak hayatını sürdürür.(Çocuklarımıza küçük yaşlardan itibaren sorumluluk vermeliyiz.İlerlemelerini engelleyecek şekilde onlara kol kanat germek,onların gelecekte hiçbir şey yapamamasına sebep olabilir.Yapmamız gereken küçük sorumluluklar vererek onları büyük sorumluluklara hazırlamaktır.)

Düşündüren Öyküler-OĞUZ SAYGIN

FISILTI VE TUĞLA

Genç ve başarılı bir yönetici, yeni Jaguar'ıyla bir mahalleden hızlı bir şekilde geçiyordu. Park etmiş arabaların arasından yola aniden çıkabilecek çocuklara dikkat ediyordu ve bir şey

gördüğünü sanarak yavaşladı. Arabayla caddeden yavaşça geçerken hiç bir çocuk göremedi fakat, arabasının kapısına bir tuğla atıldığını fark etti. Aniden arabasını durdurarak tuğlanın fırlatıldığı yere geri döndü. Arabadan indi, orada bulunan küçük bir çocuğu tuttu ve onu park etmiş bir arabaya doğru iterek bağırmaya başladı; “Bunu neden yaptın?Sen de kimsin, ne yaptığının farkında mısın?” İyice sinirlenerek devam etti: “Bu yeni bir araba ve atmış olduğun bu tuğla bana çok pahalıya mal olacak. Bunu neden yaptın?” Çocuk yalvararak cevap verdi:”Lütfen efendim. Çok üzgünüm ama başka ne yapabilirdim bilmiyordum. Eğer tuğlayı fırlatmasaydım kimse durmazdı” Park etmiş bir arabanın arkasına işaret ederken çocuğun gözyaşları çenesine süzülüyordu.”Kardeşim kaldırımın kenarından yuvarlandı ve tekerlekli

sandalyesinden düştü, ben onu kaldıramıyorum. Lütfen onu tekerlekli sandalyesine oturtmam için bana yardım eder misiniz? Benim için çok ağır.” Bu durumdan son derece duyulanan genç

yönetici, boğazında büyüyen yumruyu zar zor da olsa yutkundu. Yerdeki genci kaldırarak, tekerlekli sandalyeye geri oturttu. Mendiliyle, çizik ve yaraları sildi ve adamın ciddi bir yarası olup olmadığını kontrol etti. Küçük çocuk genç yöneticiye dönerek “teşekkür ederim efendim, Allah sizden razı olsun” dedi.

Genç yönetici, küçük çocuğun, ağabeyini kaldırımdan evine doğru götürmesini izledi. Bulunduğu yerden arabasına geri dönmesi oldukça uzun sürmüştü. Uzun ve yavaş bir yürüyüştü. Genç yönetici, kapıyı hiç tamir ettirmedi. Kapıda oluşan çöküşü, hayatını birisinin kendisine tuğla atmasını gerektirecek kadar hızlı yaşamaması gerektiğini hatırlatması için öylece bıraktı.

Allah, ruhunuza fısıldar ve kalbinize konuşur. Bazen, dinleyecek kadar zamanınız olmadığında ise, size bir tuğla fırlatır. İster fısıltıyı, ister tuğlayı dinleyin. Tercihi siz yapın...

“BİZ SENİ UYANIK BİLİRDİK...”

İstanbul’da kenar semtlerden birinde oturan yaşlı bir kadın, padişahın huzuruna çıkmak istediğini saraydaki görevlilere bildirmiş. Bunun üzerine sultanın karşısına çıkarılmıştı. Yaşlı kadın:

Evinin soyulduğunu ve bu olaydan padişahın sorumlu olduğunu söyleyerek, şikayette bulunur. Bunun üzerine hiddetlenen Kanuni:

-Bana bak kadın, sen niçin bu kadar derin uyku uyudun da evinin soyulduğunu duymadın? deyin, yaşlı kadın :

Padişahım! Kusura bakma, biz seni uyanık bilirdik, onun için evimizde rahat uyuyorduk der. Bu cevap üzerine Kanuni utanarak :

-Haklısınız diyerek, kadının çalınan mallarının bedelini kendi malından öder.

DUYARSIZLIK

New York’ta bir yayınevinde redaktör olarak çalışan 51 yaşındaki George Turklebaum,geçirdiği kalp krizi sonucu hayatını kaybetmiş.Bu olayın diğer milyonlarca kalp kriziyle ölümden farkı nedir dersiniz?

23 kişiyle bir arada çalıştığı açık ofiste,adamın kalp krizinden gittiği tam 5 gün sonra birisinin yanına gidip “iyi misiniz?” diye sormasıyla fark edilmiş.

Patronu,şirkette 30 yıldır çalışan George’nin sabah ofise en erken gelip akşam en geç çıkan eleman olduğunu,etrafındakilerle konuşmadan bütün gün sadece işiyle ilgilendiğini söylemiş.Bu nedenle de her zamanki gibi masasında bir yazı okuduğu sırada kalbi durarak öldüğünden kimsenin dikkatini çekmemiş.

SON SORU

Okuldaki ikinci ayımda, hocamız test sorularını dağıttı. Ben okulun en iyi öğrencilerinden biriydim. Son soruya kadar soluk almadan geldim ve orada çakıldım kaldım. Son soru şöyleydi:

“Her gün okulu temizleyen hademe kadının ilk adi nedir?..”

Bu herhalde bir çeşit saka olmalıydı. Kadını yerleri silerken hemen her gün görüyordum. Uzun boylu, siyah saçlı bir kadındı. 50 lerinde falan olmalıydı. Ama adini nerden bilecektim ki!.. Son soruyu yanıtsız bırakıp kağıdı teslim ettim. Sure biterken bir öğrenci, son sorunun test sonuçlarına dahil olup olmadığını sordu. “Tabii dahil” dedi, hocamız.. “İş yaşamınız boyunca insanlarla karşılaşacaksınız. Hepsi birbirinden farklı insanlar. Ama hepsi sizin ilginiz ve dikkatinizi hak eden insanlar bunlar. Onlara sadece gülümsememiz ve `Merhaba dememiz gerekse bile..”

Bu dersi hayatım boyunca unutmadım

ÖZGÜVEN

ÇATLAK KOVA

Hindistan’da bir sucu, boynuna astığı uzun bir sopanın uçlarına taktığı iki büyük kovayla su taşırmış. Kovalardan biri çatlakmış. Sağlam olan kova her seferinde ırmaktan patronun evine ulasan uzun yolu dolu olarak tamamlarken, çatlak kova içine konan suyun sadece yarısını eve ulaştırabilirmiş. Bu durum iki yıl boyunca her gün böyle devam etmiş. Sucu her seferinde patronunun evine sadece 1,5 kova su götürebilirmiş. Sağlam kova başarısından gurur duyarken, zavallı çatlak kova görevinin sadece yarısını yerine getiriyor olmaktan dolayı utanç duyuyormuş.

İki yılın sonunda bir gün çatlak kova ırmağın kıyısında sucuya seslenmiş. “Kendimden utanıyorum ve senden özür dilemek istiyorum.” “Neden?...” diye sormuş sucu. “Niye utanç duyuyorsun?...” Kova cevap vermiş. “Çünkü iki yıldır çatlağımdan su sızdığı için taşıma görevimin sadece yarısını yerine getirebiliyorum. Benim kusurumdan dolayı sen bu kadar çalışmana rağmen, emeklerinin tam karşılığını alamıyorsun.” Sucu şöyle demiş. “Patronun evine dönerken yolun kenarındaki çiçekleri fark etmeni istiyorum.” Gerçekten de tepeyi tırmanırken çatlak kova patikanın bir yanındaki yabani çiçekleri ısıtan güneşi görmüş. Fakat yolun sonunda yine suyunun yarısını kaybettiği için kendini kötü hissetmiş ve yine sucudan özür dilemiş. Sucu kovaya sormuş. “Yolun sadece senin tarafında çiçekler olduğunu ve diğer kovanın tarafında hiç çiçek olmadığını farkettiler mi?... Bunun sebebi benim senin kusurunu bilmem ve ondan yararlanmamdır. Yolun senin tarafına çiçek tohumları ektiler ve her gün biz ırmaktan dönerken sen onları suladın. İki yıldır ben bu güzel çiçekleri toplayıp onlarla patronumun sofrasını süsleyebildim. Sen böyle olmasaydın, o evinde bu güzellikleri yaşayamayacaktı.”

Hepimizin kendimize has kusurları vardır. Hepimiz aslında çatlak kovalarız. Allah'ın büyük planında hiçbir şey ziyan edilmez. Kusurlarınızdan korkmayın. Onları sahiplenin.. Kusurlarınızda gerçek gücünüzü bulduğunuzu bilerseniz eğer siz de güzelliklere sebep olabilirsiniz

Hayatın akışında eksikliklerinizi avantaja çevirebilirsiniz. Eksiklerinizden utanmak yerine size nasıl bir avantaj sağlayabileceğini bulabilirsiniz.

DEĞERİNİZİ BİLİN

İyi bilinen bir konuşmacı, seminerine 50 dolarlık bir banknotu göstererek başladı. 200 kişiyi bulan dinleyicilere, bu parayı kim ister diye sordu ve eller kalkmaya başladı. Ve konuşmacı “bu parayı sizlerden birine vereceğim fakat öncelikle bazı şeyler yapacağım” dedi. Parayı önce buruşturdu ve dinleyicilere “hala bu parayı isteyen var mı?” diye sordu, eller yine havadaydı. Bu sefer, konuşmacı “peki bu paraya şunları yaparsam?” dedi ve 50 doları yere attı onun üstüne bastı, ezdi, pisletti ve para şimdi pis ve buruştu, fakat eller yine havadaydı ve o parayı herkes istiyordu.

Konuşmacı şöyle dedi:

“Arkadaşlarım burada çok önemli bir şey öğrendiniz, burada paraya ne yaptıysam hiç önemli değil onu yine de istiyorsunuz, çünkü benim ona yaptığım şeyler onun değerini düşürmedi, o hala 50 dolar. Hayatımızda çoğu kez verdiğimiz kararlar veya hayat şartları nedeniyle hırpalanır, canımız acıtılır, yerden yere vuruluruz, kendimizi kötü hissederiz, fakat ne olduğu veya ne olacağı önemli değil, hiç bir zaman değerimizi kaybetmeyiz, temiz ya da pis, hırpalanmış ya da kırılmış, bunların hiçbiri önemli değildir. Seni sevenler senin ne kadar değerli olduğunu her zaman bileceklerdir”.

TEMİZ OLMA

TEMİZLİK VE KÜLTÜR

Temizlik insanoğlunun hayatında vazgeçilmez faaliyetlerin başında gelmektedir. Vücudumuzun temizliği, yaşadığımız mekanların temizliği bizim için hem sağlık hem de saygınlık açısından son derece önemlidir.

Dinimiz ibadetlerin yapılabilmesi için vücut temizliğini şart olarak görür. Günlük beş vakit namazın kılınabilmesi için öncelikle vücudun, daha sonra elbiselerin ve nihayetinde de ibadet edilecek olan mekanın temizliği mutlaka yapılmış olmalıdır. Dinimizin temizliğe verdiği önemi en iyi özetleyen söz “Temizlik imandandır” hadisi olsa gerek. Bu hadis temiz olmayı Allah'a inanmakla bağdaştırması açısından önemlidir.

Türk milletinin gelenekleri ve örfünde de temizlik çok önemli bir yer tutmaktadır. Milletimizin

temizliğe verdiği değeri en iyi “aslan yattığı yerden belli olur” atasözü göstermektedir. Bu söz Türk milleti için temizliğin bir kişilik göstergesi olduğunun veciz ifadesidir. Osmanlı Devleti döneminde bu topraklarda yaşayan insanlar için temizliğin ne demek olduğunu en iyi yabancı seyyahların kaleminden okuyabilirsiniz. Yabancı seyyahlar bu milletin temizliğini överken ellerinde külle dolaşan görevlilerin her türlü pis şeye hemen müdahale ettiklerini anlatır.

Temiz toplum temiz insanlardan oluşur. Mutlaka en yakınımızdan başlayarak ulaşabildiğimiz her yerde bu bilinçle hareket etmeliyiz.

Kanûnî Sultan Süleyman zamanında İstanbul'a gelen bir Alman râhibi, 1560 tarihinde yazdığı bir eserde şöyle demektedir:(İstanbul'daki temizliğe hayran oldum. Burada herkes günde beş defa yıkanır. Bütün dükkânlar tertemizdir. Sokaklarda pislik yoktur. Satıcıların elbiseleri üzerinde ufak bir leke bile bulunmaz. Ayrıca ismine (hamam) dedikleri ve içinde sıcak su bulunan binalar vardır ki, buraya gelenler, bütün bedenlerini yıkarlar. Hâlbuki bizde insanlar pistir, yıkanmasını bilmezler.) Bugün ise, müslüman diyarları denilen yerlerde seyahat eden yabancılar, neşrettikleri kitaplarda, (Bir doğu memleketine gittiğimiz zaman, evvelâ burnumuza bir kokmuş balık ve süprüntü kokusu geliyor. Her taraf pislik içindedir. Yerler tükürük ile doludur. Ötede beride toplanmış süprüntü ve ölmüş hayvan leşlerine rastlanılır. İnsan böyle bir doğu memleketinden geçerken öğreniyor ve müslümanların iddia ettikleri gibi temiz olmadıklarını anlıyor.) demektedirler.Bugün, İslâm devleti ismini taşıyan memleketlerde, îmân bilgileri bozulduğu gibi, temizliğe de tam riâyet olunmamaktadır. Fakat bunda kabâhat, İslâm dininde değil, İslâm dininin esasının temizlik olduğunu unutan kimselerdedir. Fakirlik, pis olmak için bir mazeret teşkil etmez. Bir insanın yere tükürmesinin, ortalığa pislik saçmasının para ile hiçbir ilgisi yoktur. Böyle pislik yapanlar, Allahın temizlik emrini unutan bedbahtlardır. Her müslüman, dinini iyi öğrense ve buna riâyet etmiş olsa, bu pislik hemen ortadan kalkar. O zaman, başka milletler, müslüman memleketleri ziyâret ettiklerinde, tıpkı orta çağda olduğu gibi, müslümanların temizliğine hayran kalırlar.

SAYGI

ÇİVİLİ TAHTA HİKAYESİ

Arkadaşları ile devamlı kavga eden sorunlu bir genç varmış. Babası bir gün ona ders vermek istemiş. Ona çivilerle dolu bir torba ve boş bir tahta vermiş. Oğluna:

- Arkadaşların ile tartışıp kavga ettiğin zaman her sefer bu tahtaya bir çivi çakacaksın.

Genç, arkadaşları ile yine kavga etmiş ve birinci günde tahta perdeye 30 çivi çakmış. Sonraki zamanlarda arkadaşları ile iyi geçinmeye çalışmış ve her geçen gün daha az çivi çakmış.

Bir gün gelmiş ki hiç çivi çakmamış. Babası onu yeniden tahtanın önüne götürmüş ve demiş ki:

- Bugünden başlayarak tartışmayı kavga etmediğin her gün için tahtadan bir çivi sökeceksin. Günler sonra bir gün gelmiş ki tahtada ki her çivi çıkarılmış. Babası oğluna:

- Aferin, arkadaşlarıyla iyi geçiniyorsun. Bütün çivileri tahtadan söktün ama tahtada artık çok delik var. Eskisi gibi olmayacak. Her delik arkadaşlarıyla kavga ettiğin zaman söylediğin kötü sözlerdir. Arkadaşların seni affetse de izleri hep kalacak ve bu delikler kapanmayacak. Arkadaşlarına değer vermelisin. Unutma ki her zaman onların yardımına, dostluğuna ihtiyacın olacak.

AFFET BABACIĞIM

Evliliğinden beri evinde kalan babası yüzünden eşiyle sürekli tartışıyordu. Eşi babasını istemiyor ve onun evde bir fazlalık olduğunu düşünüyordu. Tartışmalar bazen inanılmaz boyutlara ulaşıyordu. Yine böyle bir tartışma anında eşi bütün bağları kopardı ve 'Ya ben giderim, ya da baban bu evde kalmayacak' diyerek rest çekti.

Eşini kaybetmeyi göze alamazdı. Babası yüzünden çıkan tartışmalar dışında mutlu bir yuvası sevdiği ve kendini seven bir eşi ve bir de çocukları vardı. Eşi için çok mücadele etmişti evliliği sırasında. Ailesini ikna etmek için çok uğraşmış ve çok sorunlarla karşılaşmıştı. Hala onu ölürcesine seviyordu. Çaresizlik içinde ne yapacağını düşündü ve kendince bir çözüm yolu buldu. Yıllar önce avcılık merakı yüzünden kendisi için yaptırdığı kulübe tipi dağ evine götürecekti babasını. Haftada bir uğrayacak ve ihtiyacı neyse karşılayacak, böylelikle eşiyle de bu tür sorunlar yaşamayacaktı. Babasına lazım olacak bütün malzemeleri hazırladıktan sonra yatacak babasını yatağından kaldırdı ve kucakladığı gibi arabaya attı. Oğlu Can 'Baba ben de seninle gelmek istiyorum' diye ısrar edince onu da arabaya aldı ve birlikte yola koyuldular.

Karakışın tam ortalardı ve korkunç bir soğuk vardı. Kar ve tipi yüzünden yolu zor seçiyorlardı. Minik Can sürekli babasına 'Baba nereye gidiyoruz?' diye soruyor ama cevap alamıyordu. Öte yandan nereye götürüldüğünü anlayan yaşlı adamsa gizli gizli gözyaşı döküyor oğlu ve torununa belli etmemeye çalışıyordu. Saatler süren zorlu yolculuktan sonra dağ evine ulaştılar. Epeydir buraya gelmemişti. Baraka tipindeki dağ evi artık çürümeye yüz tutmuş, tavan akıyordu. Barakanın bir köşesini temizledi hazırladı ve arabadan yüklediği yatağı oraya itina ile serdi. Sonra diğer malzemeleri taşıdı. En son da babasını sırtlayarak yatağa yerleştirdi. Tipi adeta barakanın içinde hissediliyordu. Barakanın içinde fırtına vardı adeta. Çaresizlik içinde babasını izledi. Daha şimdiden üşümeye başlamıştı. Yarın yine gelir bir yorgan ve birkaç battaniye getiririm diye düşündü. Öyle üzgündü ki Dünya başına göçüyor gibiydi. O bu duygular içindeyken babası yüreğine bıçak saplanmış gibiydi. Yıllarca emek verdiği oğlu tarafından bir barakaya terk ediliyordu. Gururu incinmişti içi yanıyordu ama belli etmemeye çalışıyordu. Minik Can ise olanlara hiçbir anlam veremiyordu. Anlamsızca ama dedesinden ayrılacak olmanın vermiş olduğu üzüntüyle sadece seyrediyordu. Artık gitme zamanıydı. Babasının yatağına eğildi yanaklarını ve ellerini defalarca öptü. Beni affet der gibi sarıldı, kokladı.

Artık ikisi de kendine hakim olamıyor ve hiçkırta hiçkırta ağlıyordu. Buna mecburum der gibi baktı babasının yüzüne ve Can'ın elini tutup hızla barakayı terk etti.

Arabaya bindiler. Can yol çıktıklarında ağlamaya başladı neden dedemi o soğuk yerde bıraktın diye. Verecek hiçbir cevap bulamıyordu, annen böyle istiyor diyemiyordu. Can 'Baba sen yaşlandığın da bende seni buraya mı getireceğim' diye sorunca Dünyası başına yıkıldı. O sorunun yöneltmesiyle birlikte deliler gibi geri çevirdi arabayı. Barakaya ulaştığında 'Beni affet baba' diyerek babasının boynuna sarıldı. Baba oğul sıkı sıkı sarılmış ve çocuklar gibi hiçkırta hiçkırta ağlıyorlardı. Oğlu 'Baba beni affet, sana bu muameleyi yaptığım için beni affet' diye hatasını belli ediyordu.. Babası oğlunun bu sözlerine en anlamlı cevabı veriyordu...

'Geri geleceğini biliyordum yavrum. Ben babamı dağ başına atmadım ki, sen beni atasın. Beni bu dağda bırakamayacağını biliyordum

CÖMERTLİK

HZ. EBU BEKİR'İN CÖMERTLİĞİ

Cömertlik denilince, cömertlikten bahsedilince ilk akla gelen insan ve onun örnek bir hatırasını Hz. Ömer anlatıyor:

Siddık'ı geçebilmek mümkün mü? Bir gün kendi kendime dedim ki; Allah Resulü istediğin de, fakirler için bir şeyler getirin dediğinde ben bütün malımın yarısını getireceğim. Herşeyimin yarısını. Belki Ebu Bekir'i geçerim. Aldım ve getirdim. Allah Resulünün yanında yere koydum. Dedim;

-“Ya Resulüllah! Herşeyimin yarısını getirdim.”

Sonra Ebu Bekir'i bekliyordum. O gelsin. Diyorum ki, “Ömer, bu sefer Ebu Bekir'i geçeceksin” bu bir kıskanma değildi. Rahmette yarışmaydı. Biraz sonra baktım Siddık'ı Ekber geliyor. Develeri tutu vermiş, develerin yularından yığınla deve var. Arkasından getirdi oraya hepsini koyu verdi. Üzerinde ince bir elbise vardı. Hafif bir rüzgâr vardı. Soğuk vardı. Belli ki Siddık üşüyordu. Develerin yularını bıraktı ve oturdu. Allah Resulü bakıyordu ona, develerin üzerinde evindeki her şeyi getirmişti. Belli ki Siddık dünya mata -ı adına hiç ama hiçbir şey bırakmamıştı.” Allah Resulü bunu anlıyordu. Tekbir cümle sordu;

-“Ey Ebu Bekir! Kendine ve çoluk cocuguna ne bıraktın. Her şeyi getirmişsin. Yerdeki halıyı, kilimi bile getirmişsin. Ne bıraktın kendine?” Tek bir cümle, Siddık'ın dudaklarında;

-“Onlara Allah ve Resulünü bıraktım. Allah ve peygamberinden başka hiçbir şeye ihtiyacımız yok bizim.” Medine susuyordu.

Sonra Cebrail iniyordu. O âlem, o anı fahri kâinata iniyordu. Diyordu ki;

ÖRNEK HİKAYE ve YAZILAR

-“Allah selam gönderdi. Dedi ki, ben Ebu Bekir'den razıyım. Ebu Bekir benden razı mıdır?” Allah sorduruyor, Allah biliyor razı olduğunu. Allah Resulünün yüzü ay gibi parlıyordu o anda. Ümmetimden birisi öyle bir makamı gelmiş ki;

-“Ebu Bekir diyordu. Sana müjdelers olsun. Demin Cebrail geldi. Allah soruyor, “Ebu Bekir bizden razımı?”

Ebu Bekir ağlayarak ayağa kalkar;

-“Ben kimim ki, Allah'tan razı olmayacağım.

DELİKANLI

Delikanlı yapmış olduğu iyiliğin makbule geçeceğini daha işin başındayken biliyordu. Yol kenarında ağlayan dört beş yaşlarındaki çocuğun kaybolduğunu anlamış ve onun nereden geldiğini soruşturduktan sonra bir taksiye bindirip evine getirmişti. Fakat delikanlı, aradığı evi bulduğunda büyük bir hayal kırıklığına uğradı. Yol boyunca gözü önünde canlandırdığı yüzme havuzlu ve uydu antenli villanın yerine, karşısında derme çatma bir gecekondu duruyordu. Üstelik kapıyı da çocuğun dedesi açmış ve torununa hasretle sarıldıktan sonra, kendisine teşekkür edip cebine birkaç kuruş bırakmıştı.

Delikanlı, sohbet sırasında çocuğun anne ve babasının kaza sonucunda vefat ettiğini öğrenmiş ve yaşlı adamın bir ara ağlamasından istifade ederek cebine konulanları kontrol etmeyi becermişti. Üç beş tane bozuk para, koskoca ceket cebinin köşesini bile doldurmuyordu. Evin haline bakılırsa yaşlı adam oldukça fakirdi. Ama hiç olmazsa taksi parasını karşılayacak kadar bahşiş veremez miydi?

Delikanlının yüklü bir hediyeyle “**yolunu bulma**” hayalleri yıkılmış ve içinde bir şeyler kıpırdamaya başlamıştı. Anlaşılan tahammül edilemeyecek derecede cimri bir ihtiyar ile karşı karşıyaydı ve ona mutlaka bir ders vermesi gerekiyordu. Yaşlı adamın yüzüne dik dik bakarken cebindeki bozuklukları avuçladı ve çocuğun ayakları dibine fırlatarak; “**Git de kendine oyuncak al ufaklık.**” dedi. Böylelikle cömertlik nedir öğrenmiş olursun. Yavrucak yere eğilerek paraları topladığında delikanlının gözleri yerinden çıkacak gibi oldu. Çocuğun küçücük avuçlarında, dört beş tane altın parlıyordu.

TASARRUF VE TUTUMLULUK

Tasarruf ve tutumluluk,

Öyle iki sözcük ki,

Evim, çevrem ve yurduma,

Öyle iyi hizmet ki.

Gereksiz yanmasın ışık.
Boşa sular akmasın.
Yiyecekler, giyecekler,
Sakın çöpe atılmasın.

Küçük, büyük her yurttaşın
En asil görevidir.
Gerek var mı takibe hiç,
Tutumlu olmak için.

Cebimdeki paramı,
Şart mı bugün bitirmek?
Defter, kalem, silgimi
Düzensizce bitirmek.

Arkadaşlar işte bizi,
Bekliyor yurt hizmeti.
Tasarruf ve tutumluluk,
İlk görevimiz haydi!

Vedat Küçükler

Ben tutumlu çocuğum.
Bana öğretti anam.
Ben tutumlu çocuğum.
Fazla para harcamam.
Budur tutum usulü,
Koşmalı yerlilere.
Yurdun yerli ürünü
Yakışmalı herkese.
Her gün bilgi atarız,
Kafamız kumbaradır.
Yarın bilgi satarız,
Bu bilgiler paradır.
Bugün derse çalışan,

BEN TUTUMLU ÇOCUĞUM

Sonra para kazanır.
Çalışmaya alışan,
Yarınını kazanır.
Sağlıksız pis olanın,
İyi olmaz yarası.
Böyle başta olanın,
Yoktur ilaç parası.
Sağlıklı, sağlam olmak,
Tutumluluk demektir.
Tutumlu çocuk olmak,
Vatanını sevmektir.

Celal Sıtkı GÜRLER

HOŞGÖRÜ VE ALÇAKGÖNÜLLÜK

KUMA YAZMAK HİKAYESİ

İki arkadaş çölde yürüyorlarmış. Yolculuğun bir anında aralarında bir münakaşa olur ve biri sinirlenerek diğere tokat atar. Tokadı yiyenin canı acımış ama bir şey söylemeden kuma şöyle yazmış: "BUGÜN EN İYİ ARKADAŞIM BANA TOKAT ATTI"

Birlikte yürümeye devam ederler sonunda bir vahaya gelirler ve suya girmeye karar verirler. Tokadı yiyen adam bataklığa bir anda saplanır ve boğulmaya başlar ki arkadaşı hemen kurtarır. Boğulmaktan kurtulduktan sonra bir taşa şöyle yazar:

"BUGÜN EN İYİ ARKADAŞIM HAYATIMI KURTARDI"

Tokadı atan ve hayat kurtaran sorar:

- Tokat attığımda kuma yazdın şimdi neden taşa yazdın?

Diğeri cevaplar:

- Birisi canımızı yaktığında kuma yazmalıyız ki bağışlama rüzgarı silebilsin ama biri bizim için iyi bir şey yaparsa taşa kazımalıyız ki hiçbir rüzgar silemesin.

DAMLA

Buluttan bir damlacık indi denize. Enginliği görünce utandı.

Kendi kendine, 'denizin karşısında ben de kimim ki... Onun varlığına göre ben yok sayılıyorum' dedi.

Kendisini küçük gördüğü için sedef gönlünü açtı ona, bağrına bastı ve korudu.

Kader onu o denli yüceltti.Naz ile besledi damlacığı sedef. ki, sultanların tacına kondurdu sonra inci olarak.

Damla kendisini alçak gördüğünden yüceldi, yokluk kapısına kapılandıği için var oldu.

GÜVENİLİRLİK

ÜÇ HEYKEL

İki komşu ülkenin hükümdarları birbirleriyle savaşmazlar, ama her fırsatta birbirlerini rahatsız ederlerdi. Doğum günleri, bayramlarda ilginç armağanlar göndererek karşıdakine zekâ gösterisi yapma fırsatlarıydı.

Hükümdarlardan biri, günün birinde ülkesinin en önemli heykeltıraşını huzuruna çağırdı. İstedığı, birer karış yüksekliğinde, altından, birbirinin tıpatıp aynısı üç insan heykeli yapmasıydı. Aralarında bir fark olacak ama bu farkı sadece ikisi bilecekti. Heykeller hazırlandı ve doğum gününde komşu ülke hükümdarına gönderildi. Heykellerin yanına bir de mektup konmuştu. Şöyle diyordu heykelleri yaptıran hükümdar:

“Doğum gününü bu üç altın heykelle kutluyorum. Bu üç heykel birbirinin tıpatıp aynısı gibi görünebilir. Ama içlerinden biri diğer ikisinden çok daha değerlidir. O heykeli bulunca bana haber ver.”

Hediyeyi alan hükümdar önce heykelleri tarttırdı. Üç altın heykel gramına kadar eşitti. Ülkesinde sanattan anlayan ne kadar insan varsa çağırttı. Hepsisi de heykelleri büyük bir dikkatle incelediler ama aralarında bir fark göremediler. Günler geçti. Bütün ülke hükümdarın sıkıntısını duymuştu ve kimse çözüm bulamıyordu. Sonunda, hükümdarın fazla isyankâr olduğu için zindana attığı bir genç haber gönderdi. İyi okumuş, akıllı ve zeki olan bu genç, hükümdarın bazı isteklerine karşı çıktığı için zindana atılmıştı. Başka çaresi olmayan hükümdar bu genci çağırttı. Genç önce heykelleri sıkı sıkıya inceledi, sonra çok ince bir tel getirilmesini istedi. Teli birinci heykelciğin kulağından soktu, tel heykelin ağızından çıktı.

İkinci heykele de aynı işlemi yaptı. Tel bu kez diğer kulaktan çıktı. Üçüncü heykelde tel kulaktan girdi ama bir yerden dışarı çıkmadı. Ancak telin sığabileceği bir kanal kalp hizasına kadar iniyor, oradan öteye gitmiyordu. Hükümdar heykelleri gönderen komşu hükümdara cevabı yazdı:

“Kulağından gireni ağızından çıkartan insan makbul değildir. Bir kulağından giren diğer kulağından çıkıyorsa, o insan da makbul değildir. En değerli insan, kulağından gireni yüreğine gömen insandır.

MEHMET AKİF ERSOY

M.Akif bir gün arkadaşlarından Eşref EDİP'LE öğle yemeğinde buluşmak için sözleşmişlerdi. Eşref EDİP Vaniköy'de oturuyordu; kendisi Beylerbeyinde. Öğleden bir saat evvel oraya gidecekti.o gün öyle bir yağmur vardı ki, her taraf sel oldu.Eşref EDİP, Mehmet AKİF'İN böyle bir yağmurda gelmeyeceğini düşünmüştü.Bu sebeple hizmetçiye döneceğini söyleyerek, evden çıkup yakın bir komşuya gitti.Yağmur devam ediyordu.O evden çıktıktan bir süre sonra Mehmet Akif, o yağmura rağmen Eşref EDİP'in evine gelmişti.

Eşref EDİP, evine döndüğünde onun geldiğini hizmetçiden öğrenmişti. Akif sırlıslıkla bir halde olmasına rağmen içeriye girmemiş, "selam söyle" diyerek yağmura aldırmadan gerisin geriye gitmişti.

Eşref EDİP ertesi gün kendisini bulmuş durumu anlatarak özür dilemek istemişti. Ama Mehmet Akif bu olaydan dolayı kırılmıştı.Ve Eşref EDİP'e şu unutulmayacak cevabı veriyordu.

– Bir söz ya ölüm veya ona yakın bir felaketle yerine getirilmezse mazur görülebilir....

ÇALIŞKANLIK

AZMİN ZAFERİ

Timurlenk bir savaşta kaybeder ve düşmandan kaçarken bir mağaraya sığınır.Orada,"Benim için her şey bitti artık" diye kara kara düşünmeye başlar.Derken Timurlenk'in gözüne mağarada bulunan bir karıncaya takılır.Karınca bir parça ekmeği alır ve duvara tırmanmaya çalışır.Fakat her seferinde düşer.Bıkmadan usanmadan karınca on iki defa dener ve on üçüncü denemesinde duvara tırmanmayı başarır.

Bu olayı gören Timurlenk karıncadan büyük bir ilham alır ve bütün gücünü toplayarak mağaradan dışarı çıkar.Ordusunu etrafına toplar ve askerlerini motive ederek yeniden savaşa hazır hale getirir. Bu motivasyonla savaşa başlayan Timurlenk ve ordusu savaşı kazanır.(Her birimizin hayatını etkileyen bir kelime,bir söz veya bir olay vardır.Önemli olan etrafımızdaki bu olayların farkında olmak ve onlardan ders çıkarmaktır.Eğer etrafımıza biraz daha dikkatle bakarsak,bizi başarıya ve mutluluğa götürecek birçok ilham kaynağı görebiliriz.)

Düşündüren Öyküler-OĞUZ SAYGIN

EN İYİSİ SEN OL...

Dağ tepesinde bir çam olamazsan,
Vadide bir çalı ol. Ama,
Dere kenarındaki en iyi küçük çalı sen olmalısın.

Çalı olamazsan bir avuç ot ol.
 Bir yola neş'e ver.
 Bir nilüfer olamazsan bir saz ol. Ama,
 Gölün içindeki en canlı saz sen olmalısın.
 Hepimiz kaptan olamayız, tayfa olmaya da mecburuz.
 Burada hepimiz için birer iş var.
 Cadde olamazsan, sokak ol.
 Kazanmak ya da kaybetmek ölçü değildir
 Her ne isen onun en iyisi sen ol...

Ralph Waldo EMERSON

KURBAĞA

Günlerden bir gün kurbağaların yarışı varmış. Hedef, çok yüksek bir kulenin tepesine çıkmakmış. Kurbağalar da arkadaşlarını seyretmek için toplanmışlar.

Yarış başlamış. Gerçekte seyirciler arasında hiç biri yarışmacıların kulenin tepesine çıkacağına inanmıyormuş Sadece şu sesler duyulabiliyormuş:

“Zavallılar”

“Hiçbir zaman başaramayacaklar!”

Yarılmaya başlayan kurbağalar kulenin tepesine ulaşamayınca teker teker yarışı bırakmaya başlamışlar. İçlerinden sadece bir tanesi inatla, yılmadan kuleye tırmanmaya çalışıyormuş.

Seyirciler bağırıyorlarmış:

“Zavallılar” Hiçbir zaman başaramayacaklar!...

Sonunda bir tanesi hariç, diğer kurbağaların hepsinin ümitleri kırılmış yarışı bırakmışlar. Ama kalan son kurbağa büyük bir gayret ile mücadele ederek kulenin tepesine çıkmayı başarmış.

Diğerleri hayret içinde bu işi nasıl başardığını öğrenmek istemişler. Bir kurbağa ona yaklaşmış, sormuş bu işi nasıl başardın diye. O anda farkına varmışlar ki... Kuleye çıkan kurbağa sağırmış!

Başkalarının size engel olmasına izin vermeyin. Çalışın...

UTANSIN

Tohum saç, bitmezse toprak utansın!

Hedefe varmayan mızrak utansın!

Hey gidi küheylân koşmana bak sen!

Çatlarsan, doğuran kısrağ utansın!

Eski çınar şimdi Noel ağacı;
Dallarda iğreti yaprak utansın!
Ustada kalırsa bu öksüz yapı,
Onu sürdürmeyen kısrak utansın!

Ölümden ilerde varış dediğin,
Geride ne varsa, bırak utansın!

Ey binbir tanede solmayan tek renk,
Bayraklaşmıyorsan bayrak utansın!

Necip Fazıl KISAKÜREK

NASİHAT

Kulak ver sözüme dinle arkadaş!
Uyma lak lak edip gülüşenlere!
Meşgul eder seni işinden eyler,
Karışırın tembel, perişanlara

Adım at ileri, geriye bakma!
Bir sağlam iş tut, elden bırakma!
Saçma sapan sözler, hep delme takma,
Allah'ın yardımını çalışanlara!

İleriyi gören, geriye bakmaz!
Tuttuğu işi elden bırakmaz!
Allah cömert ama ekmek bırakmaz,
Oturup geçmişî konuşanlara!

Maziye karışmış yıllarda, ayda!
Geçmişî konuşmak, sağlamaz fayda!
Gören göze ibret vardır her işte!
Seyret gökyüzünde yarışanları!!

Aşık VEYSEL

MİSAFİRPERVERLİK

Genç adam, antika merakı sebebiyle Anadolu'nun en ücra köşelerini dolaşıyor ve gözüne kestirdiği malları yok pahasına satın alarak yolunu buluyordu. Kış kıyamet demeden sürdürdüğü seyahatler sırasında başına gelmeyen kalmamış gibiydi.

Fakat, bu seferki hepsinden farklı görünüyordu. Yolları kapatan kar yüzünden arabasını terk etmiş ve yoğun tipi altında donmak üzereyken, bir ihtiyar tarafından bulunup onun kulübesine davet edilmişti. Yaşlı adam, antikacının yürümesine yardım ederken:

- Günlerdir hasta olduğumdan, odun kesmek için ilk defa dışarıya çıktım," dedi. "Meğer seni bulmak için iyileşmişim.

Diz boyuna varan karla boğuşup kulübeye geldiklerinde, antikacının beyaz göre göre donuklaşan gözleri fal taşı gibi açıldı. Odanın orta yerindeki kuzinenin etrafını saran üç-dört iskemle, onun şimdiye kadar gördüğü en güzel antikalar olmalıydı.

Saatlerdir kar içinde kalan vücudu bir anda ısınmış, buzları bir türlü çözülmeyen patlıcan moru suratını ateşler kaplamıştı. Yaşlı adam, misafirini yatırmak için acele ediyordu. Ona birkaç lokma ikram edip sedirdeki yatağını hazırlarken

- Bugün soba yakamadım evladım, dedi. Ama bu yorganlar seni ısıtacaktır.

Ev sahibi, yıllar önce vefat eden eşiyle paylaştıkları odaya geçerken, antikacı da tiftikten örülen battaniyelerin arasına gömüldü. Ancak bütün yorgunluğuna rağmen bir türlü uyuyamıyordu. Ertesi gün gitmeden önce ne yapıp yapıp o iskemleleri almalı, bunun için de iyi bir senaryo uydurmalıydı.

Mesela, hayatını kurtarmasına karşılık ihtiyara birkaç koltuk satın alabilir ve eskimiş olduğu bahanesiyle dışarıya çıkarttığı iskemleleri, çaktırmadan minibüsün arkasına atabilirdi. Hatta onları kaptığı gibi kaçmak bile mümkündü. Yürümeye dahi mecali olmayan ihtiyar, sanki onun peşinden koşacak mıydı?

Genç adam, kafasındaki fikirleri olgunlaştırmaya çalışırken dalıp dalıp gidiyor ve rüzgarın sesiyle uyandığı zamanlar, kaldığı yerden devam ediyordu. Bu arada yaşlı adamın sabah namazına kalktığını fark etmiş, hatta hayal meyal olsa bile odun parçaladığını duymuştu. Gözlerini açtığında, onun kuzine üzerinde yemek pişirdiğini gördü ve etrafına bakınırken, birden iskemleleri hatırladı. Hafifçe doğrulup çevresine baktı: Aman Allah'ım! Antikalardan hiçbiri ortada yoktu.

İhtiyar kurt, herhalde planını hissetmiş ve belki de uykudaki konuşmasını duyarak onları emin bir yere kaldırmıştı. Sakin görünmeye çalışarak:

- İliğim kemiğim ısınmış, dedi. Çorbanız da güzel koktu doğrusu. Ama akşamki iskemleleri göremiyorum.

Yaşlı adam, odanın köşesine yığıldığı iskemle parçalarından birini daha sobaya atarken

-İskemle dediğin, dünya malı be evladım, dedi. Biz misafirimizi üsütür müyüz?

Burak Türkmen'den

SABIRLI OLMA

KAHVE

Bir zamanlar her şeyden sürekli, şikayet eden, hayatın ne kadar berbat olduğundan yakınan bir kız vardı. Hayat, ona göre, çok karmaşık ve sürekli savaşmaktan, mücadele etmekten yorulmuştu. Bir problemi çözer çözmez, bir yenisi çıkıyordu karsısına.

Yine kızın bu yakınmaları karsısında, mesleği aşçılık olan babası ona bir hayat dersi vermeye niyetlendi. Bir gün onu mutfağa götürdü üç ayrı cezveyi suyla doldurdu ve ateşin üzerine koydu. Cezvelerdeki sular kaynamaya başlayınca, bir cezveye bir patates, diğerine bir yumurta, sonuncusuna da kahve çekirdeklerini koydu.. Daha sonra kızına tek kelime etmeden, beklemeye başladı Kızı da hiçbir şey anlamadı, bu faaliyeti seyrediyor ve sonunda

karsılaşaacağı şeyi görmeyi bekliyordu. Ama o kadar sabırsızdı ki, sızlanmaya ve daha ne kadar bekleyeceklerini sormaya başladı. Babası onun bu ısrarlı sorularına cevap vermedi. Yirmi dakika sonra, adam, cezvelerin altındaki ateş kapattı.

Birinci cezveden patatesi çıkardı ve bir tabağa koydu. ikincisinden yumurtayı çıkardı, onu da bir tabağa koydu. Daha sonra son cezvedeki kahveyi bir fincana boşalttı.

Kızına dönerek sordu:

- Ne görüyorsun ?

- Patates, yumurta ve kahve !! diye alaylı bir cevap verdi kızı.

Daha yakından bak bir de dedi baba, patatese dokun. Kız denileni yaptı; ve patatesin yumuşamış olduğunu söyledi.

Aynı şekilde, yumurtayı da incele. Kız, kabuğunu soyduğu yumurtanın katılaştığını gördü.

Sonunda kızının kahveden bir yudum almasını söyledi. Söylenileni yapan kızın yüzüne, kahvenin nefis tadıyla bir gülümseme yayıldı.

Ama yinede bütün bunlardan bir şey anlamamıştı:

Bütün bunlar ne anlama geliyor baba ?

Babası, patatesin de, yumurtanın da, kahve çekirdeklerinin de aynı sıkıntıyı yaşadıklarını^a, yani kaynar suyun içinde kaldıklarını anlattı. Ama her biri bu sıkıntının karsısında farklı tepkiler vermişlerdi. Patates daha ince sert, güçlü ve tavizsiz görünürken, kaynar suyun içine girince yumuşamaları ve güçten düşmüştü. Yumurta ise çok kırılıyordu; dışındaki ince kabuğu içindeki sıvıyı koruyordu. Ama kaynar suda kalınca, yumurtanın içi sertleşmiş ve katılaşmıştı.

Ancak, kahve çekirdekleri bambaşkaydı. Kaynar suyun içinde kalınca, kendileri değiştiği gibi suyu da değiştirmişlerdi ve ortaya tamamen yeni bir şey çıkmıştı.

Sen hangisisin? diye sordu kızına. Bir sıkıntı kapını çaldığında nasıl tepki vereceksin ?

Patates gibi yumuşayıp ezilecek misin? Yumurta gibi kalbini mi katılaştıracaksın? Yoksa, kahve çekirdekleri gibi, başına gelen her olayın duygularını olgunlaştırmasına ve hayatına ayrı bir tat katmasına izin mi vereceksin

86400 SANİYE

Bankada bir hesap sahibi olduğunu düşün, hesabına her sabah 86.400 dolar para yatırılıyor, fakat bu paranın hepsini akşama kadar harcamak zorundasın, ertesi güne transfer edilemez. Paranı kullansan da kullanmasan da hesap her akşam sıfırlanıyor. Ne yaparsın? Tabii ki hepsini harcamaya çalışırsın; Hepimiz, Zaman adlı bu bankanın müşterileriyiz;

Her sabah 86.400 saniyeye sahip oluyoruz; yarına transfer edilemez, Her sabah hesabımız dolar, her akşam boşalır. Geri dönüş yok, saniyelerini şu anı yaşayarak harca, en iyisi bunlarla yatırım yap.

Mutluluk, sağlık ve başarı için. Zaman kaçıyor. Her gün için en iyisini yap.

Bir senenin değerini anlamak için sınıfta kalmış bir öğrenciye sor.

Bir ayın değerini anlamak için, 8 aylık bir bebek doğuran anneye sor.

Bir haftanın değerini anlamak için, haftalık dergi çıkaran bir çilekeşe,

Bir saatin değerini anlamak için, kavuşmayı bekleyen sevgililere sor.

Bir dakikanın değerini anlamak için, trenin kaçırılan yolcuya sor.

Bir saniyenin değerini anlamak için, bir kazayı önleyemeyen sürücüyeye sor.

Bir saniyenin yüzde birinin değerini anlamak için olimpiyatlarda gümüş madalya kazanan koşucuya sor.

Her anını değerlendir, her dakikanı çok özel biriyle paylaş. Zamanına ortak edebileceğin kadar özel biriyle.

Unutma! Zaman hiç kimse için durmaz. Geçmiş zaman tarihtir. Gelecek zaman sırlar, mechullerle dolu.

Sadece şu an sana verilen gerçek bir armağandır.

Bu hafta dostluk haftası olsun. Arkadaşlar bulunmaz mücevherlerdir. Bizi üzerler, cesaretlendirirler ve zaman zaman avuturlar. Kalplerini bize açarlar. Arkadaşlarına, onları sevdiğini göster.

Arkadaşlık mesajını herkese gönder, cevap alırsan bütün hayatın için bir dostun bulunduğunu anlarsın.

Onlara ne kadar çok ihtiyacın olduğunu ve senin için ne kadar önemli olduklarını dikkatle dersen görürsün....

Ahmet Kabaklı hocanın Türkiye Gazetesindeki köşesinden alınmıştır...

ACELE KARAR VERMEYİN...

Çin düşünürü Lao Tzu'nun öyküsü...

Köyün birinde bir yaşlı adam varmış. Çok fakirmiş ama Kral bile onu kıskanmış... Öyle dillere destan bir beyaz atı varmış ki, Kral bu at için ihtiyara nerdeyse hazinesinin tamamını teklif etmiş ama adam satmaya yanaşmamış..

“Bu at, bir at değil benim için; bir dost, insan dostunu satar mı” demiş hep. Bir sabah kalkmışlar ki, at yok. Köylü ihtiyarın başına toplanmış: “Seni ihtiyar bunak, bu atı sana bırakmayacakları, çalacakları belliydi. Krala satsaydın, ömrünün sonuna kadar beyler gibi yaşardın. Şimdi ne paran var, ne de atın” demişler...

İhtiyar: “Karar vermek için acele etmeyin” demiş. “Sadece at kayıp” deyin, “Çünkü gerçek bu. Ondan ötesi sizin yorumunuz ve verdiğiniz karar. Atımın kaybolması, bir talihsizlik mi, yoksa bir şans mı? Bunu henüz bilmiyoruz. Çünkü bu olay henüz bir başlangıç. Arkasının nasıl geleceğini kimse bilemez.”

Köylüler ihtiyar bunağa kahkahalarla gülmüşler. Aradan 15 gün geçmeden at, bir gece ansızın dönmüş... Meğer çalınmamış, dağlara gitmiş kendi kendine. Dönerken de, vadideki 12 vahşi atı peşine takıp getirmiş. Bunu gören köylüler toplanıp ihtiyardan özür dilemişler.

“Babalık” demişler, “Sen haklı çıktın. Atının kaybolması bir talihsizlik değil adeta bir devlet kuşu oldu senin için, şimdi bir at sürün var.”

“Karar vermek için gene acele ediyorsunuz” demiş ihtiyar. “Sadece atın geri döndüğünü söyleyin. Bilinen gerçek sadece bu. Ondan ötesinin ne getireceğini henüz bilmiyoruz. Bu daha başlangıç.

Birinci cümlelerin birinci kelimesini okur okumaz kitap hakkında nasıl fikir yürütebilirsiniz?”

Köylüler bu defa açıkça ihtiyarla dalga geçmemişler, ama içlerinden “Bu herif sahiden geri zekalı” diye geçirmişler... Bir hafta geçmeden, vahşi atları terbiye etmeye çalışan ihtiyarın tek oğlu attan düşmüş ve ayağını kırmış. Evin geçimini temin eden oğul şimdi uzun zaman yatakta kalacaktı. Köylüler gene gelmişler ihtiyara. “Bir kez daha haklı çıktın” demişler.

“Bu atlar yüzünden tek oğlun, bacağına uzun süre kullanamayacak. Oysa sana bakacak başkası da yok. Şimdi eskisinden daha fakir, daha zavallı olacaksın” demişler. İhtiyar “Siz erken karar verme hastalığına tutulmuşsunuz” diye cevap vermiş.

“O kadar acele etmeyin. Oğlum bacağına kırdı. Gerçek bu. Ötesi sizin verdiğiniz karar. Ama acaba ne kadar doğru. Hayat böyle küçük parçalar halinde gelir ve ondan sonra neler olacağı size asla bildirilmez.”

Birkaç hafta sonra, düşmanlar kat kat büyük bir ordu ile saldırmış. Kral son bir ümitle eli silah tutan bütün gençleri askere çağırılmış. Köye gelen görevliler, ihtiyarın kırık bacaklı oğlu dışında bütün gençleri askere almışlar. Köyü matem sarmış. Çünkü savaşın

kazanılmasına imkân yokmuş, giden gençlerin sonunda ya öleceğini ya da esir düşeceğini herkes biliyormuş.

Köylüler, gene ihtiyara gelmişler... “Gene haklı olduğun ortaya çıktı” demişler. “Oğlunun bacağı kırık, ama hiç değilse yanında. Oysa bizimkiler, belki asla köye dönemeyecekler. Oğlunun bacağına kırılması, talihsizlik değil, şansmış meğer...”

“Siz erken karar vermeye devam edin” demiş, ihtiyar. “Oysa ne olacağını kimseler bilemez. Bilinen bir tek gerçek var. Benim oğlum yanımda, sizinkiler askerde... Ama bunların hangisinin talih,

hangisinin şanssızlık olduğunu sadece Allah biliyor.”

Lao Tzu, öyküsünü şu nasihatla tamamlamış:

“Acele karar vermeyin. Hayatın küçük bir dilimine bakıp tamamı hakkında karar vermekten kaçının. Karar; aklın durması halidir.

Karar verdiniz mi, akıl düşünmeyi, dolayısı ile gelişmeyi durdurur.

Buna rağmen akıl, insanı daima karara zorlar. Çünkü gelişme halinde olmak tehlikelidir ve insanı huzursuz yapar. Oysa gezi asla sona ermez. Bir yol biterken yenisi başlar. Bir kapı kapanırken, başkası açılır. Bir hedefe ulaşırsınız ve daha yüksek bir hedefin hemen oracıkta olduğunu görürsünüz.”

HER İŞTE BİR HAYIR VARDIR

Bir zamanlar Afrika'daki bir ülkede hüküm süren bir kral vardı. Kral, daha çocukluğundan itibaren arkadaş olduğu, birlikte büyüdüğü bir dostunu hiç yanından ayırmazdı. Nereye gitse onu da beraberinde götürürdü. Kralın bu arkadaşının ise değişik bir huyu vardı. İster kendi başına gelsin ister başkasının, ister iyi olsun ister kötü, her olay karşısında hep aynı şeyi söylerdi:

“Bunda da bir hayır var!”

Bir gün kralla arkadaşı birlikte ava çıktılar. Kralın arkadaşı tüfekleri dolduruyor, krala veriyor, kral da ateş ediyordu. Arkadaşı muhtemelen tüfeklerden birini doldururken bir yanlışlık yaptı ve kral ateş ederken tüfeği geriye doğru patladı ve kralın baş parmağı koptu. Durumu gören arkadaşı her zamanki her zamanki sözünü söyledi:

“Bunda da bir hayır var!”

Kral acı ve öfkeyle bağırdı: “Bunda hayır filan yok! Görmüyor musun, parmağım koptu?”

Ve sonra da kızgınlığı geçmediği için arkadaşını zindana attırdı. Bir yıl kadar sonra, kral insan yiyen kabilelerin yaşadığı ve aslında uzak durması gereken bir bölgede birkaç adamıyla birlikte avlanıyordu. Yamyamlar onları ele geçirdiler ve köylerine götürdüler. Ellerini, ayaklarını bağladılar ve köyün meydanına odun yığdılar. Sonra da odunların ortasına diktikleri direklere bağladılar. Tam odunları tutuşturmaya geliyorlardı ki, kralın başparmağının olmadığını fark ettiler. Bu kabile, batıl inançları nedeniyle uzuvlarından biri eksik olan insanları yemiyordu. Böyle bir insanı yedikleri takdirde başlarına kötü olaylar geleceğine inanıyorlardı. Bu korkuyla, kralı çözdüler ve salıverdiler. Diğer adamları ise pişirip yediler. Sarayına döndüğünde, kurtuluşunun kopuk parmağı sayesinde gerçekleştiğini anlayan kral, onca yıllık arkadaşına reva gördüğü muameleden dolayı pişman oldu. Hemen zindana koştu ve zindandan çıkardığı arkadaşına başından geçenleri bir bir anlattı.

“Haklıymışsın!” dedi.

“Parmağımın kopmasında gerçekten de bir hayır varmış. İşte bu yüzden, seni bu kadar uzun süre zindanda tuttuğum için özür diliyorum.Yaptığım çok haksız ve kötü bir şeydi”

ÖRNEK HİKAYE ve YAZILAR

“Hayır” diye karşılık verdi arkadaşı.

“Bunda da bir hayır var”

“Ne diyorsun Allah aşkına?” diye hayretle bağırdı kral.

“Bir arkadaşımı bir yıl boyunca zindanda tutmanın neresinde hayır olabilir”

“Düşünsene, ben zindanda olmasaydım, seninle birlikte avda olurudum, değil mi?”

Ve sonrasını düşünsene?

VATANSEVERLİK

KINALI HASAN

Yüzbaşı Sırrı Bey, ikinci vakti yeni gelen erleri teftiş ederken, içlerinde bir tanesinin saçının bir tarafı kinalanmış olduğunu görür ve takilir:

“Hiç erkek kinalanır mı?”

Mehmetçik: Buraya gelmeden evvel, anam kinalamıştı komutanım” der ve sebebini bilmediğini ilave eder. Komutanın isteği üzerine anasına haber salar, “Niye benim saçımı kinaladin?”

Gelen cevabi mektupta şunlar yazar:

Ey gözümün nuru Hasan’ım

Köyümüzde rahat rahat oturalım mı? Vatan sevgisi içimizde alev alev yanıyor. Sen ecdadından, babandan aşağı kalamazsın... Ben, senin anan isem. Beni ve seni Allah yarattı, vatan büyüttü. Allah, bu vatan için seni besledi. Bu vatanın ekmeği iliklerinde duruyor...

Sen bu ailenin seçilmiş kurbanısın...

Hasan’ım, söyle zabıt efendiye... Bizim köyde kurbanlık ayrılan koyunlar kinalanırlar... Ben de seni evlatlarımdan arasından vatana kurban adadım. Onun için saçını kinalamıştım...

El-hükmü billah. Allah, seni İsmail Peygamber’in yolundan ayırmasın.

Seni melekler şimdiden rahmetle anacaktır. Gözlerinden öperim...

“Anan Hatice”

VATAN DESTANI

O kadar dolu ki toprağın şarla,
Bir değil, sanki bin vatan gibisin,
Yüce dağlarına çöken dumanla,
Göklerde yazılı, destan gibisin.

Hep böyle bulutlar içinde başın,
Hilâli kucaklar her vatandaşın.
Geçse de asırlar, tazedir yaşın.
O kadar leventsin, fidan gibisin.

Çiçeksin, bayılır kuşlar kokundan,
Her dalın bir yay, ki zümrüt okundan.
Müjdelere fısıldar Ergenekon'dan,
Bu sese gönülden hayran gibisin.

Ey bütün cihana bedel Türk eli!
Açtığı cenklerin yoktur evveli,
Tarih bir nehir ki coşkundur seli,
Sen ona nispetle umman gibisin.

Bir yandan hep böyle taşkın, köpürdün
Bir yandan cefalı bir ömür sürdün,
Fakat ne derece ezildinse dün,
Şimdi yine tunçtan kalkan gibisin.

Yeni bir ay ördün al bayrağına,
Girdin en sonunda irfan başına;
Medeni hayatın nur ırmağına,
Ezelden susamış ceylan gibisin

Halit Fahri Ozansoy

ÇANAKKALE ŞEHİTLERİNE

Şüheda gövdesi, bir baksana dağlar taşlar...
O, rûkü olmasa, dünyada eğilmez başlar,
Vurulmuş temiz alnından uzanmış yatıyor;
Bir hilâl uğruna ya Rab, ne güneşler batıyor!
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş, asker!
Gökten ecdâd inerek öpse o pak alını değer.
Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor Tevhid'i...
Bedr'in aslanları ancak, bu kadar şanlı idi...

ÖRNEK HİKAYE ve YAZILAR

Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?
“Gömelim gel seni tarihe!” desem, sığmazsın.
Herc u merc ettiğin edvara ya yetmez o kitab...
Seni ancak ebediyetler eder istiab.
“Bu, taşındır” diyerek Kabe'yi diksem başına;
Ruhumun vahyini duysam da geçirsem taşına;
Sonra gök kubbeyi alsam da, rida namiyle,
Kanayan lahdine çeksem bütün ecramiyle;
Mor bulutlarla açık türbene çatsam da tavan;
Yedi kandilli Süreyya'yı uzatsam oradan;
Sen bu avizenin altında, bürünmüş kanına,
Uzanırken gece mehtabı getirsem yanına,
Türbedarın gibi ta fecre kadar bekletsem;
Gündüzün fecr ile avizeni lebriz etsem;
Tüllenen mağribi, akşamları sarsam yarana...
Yine bir şey yapabildim diyemem hatıranı.
Sen ki, son ehl-i salibin kırarak savletini,
Şarkın en sevgili sultanı Selahaddin'i,
Kılıç Arslan gibi iclaline ettin hayran...
Sen ki İslam'ı kuşatmış, boğuyorken hüsrân,
O demir çemberi göğsünde kırıp parçaladın;
Sen ki, ruhunla beraber gezer ecramı adın;
Sen ki; a'sara gömülse taşacaksın... Heyhat,
Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihat...
Ey şehid oğlu şehid, isteme benden makber,
Sana ağışunu açmış duruyor Peygamber.

Mehmet Akif ERSOY

KÜÇÜK ASKER

Küçük asker, silah elde
Kahramanca ilerliyor

Karşısında bütün belde
“Kahramanım, yaşa!” diyor...

Küçük asker, küçük asker!
Vatan senden hizmet ister.

Vatan için çeker emek
Herkes; bu borcu herkesin.
Vatan demek ninen demek,
Sen nineni sevmez misin?..

Küçük asker, küçük asker!
Vatan senden şefkat ister.

Vatan senden hayat umar,
Sen yaşarsan o canlanır;
Vatan için ölmek de var,
Fakat borcun yaşamaktır...

Küçük asker, küçük asker!
Vatan senden kuvvet ister.

Minimini omuzların
Taşıyacak yarın tüfek;
Tüfek değil, vatan yarın
O omuza yüklenecek...

Küçük asker, küçük asker!
Vatan senden gayret ister.

Küçük asker dinle bunu:
Sakın boşa silah atma;
Kılıcını, kurşununu
Haksızlığa karşı sakla...

Küçük asker, küçük asker!
Hak da senden kuvvet ister.

Tevfik FİKRET

Alçakgönüllülük

Saygı

Cömertlik

Vatanserverlik

Dayanışma

Ahlak

Özgüven

Sevgi

İyiilik

Yararlılık

Duyarlılık

Paylaşımçı olma

Misafirperverlilik

Onurluluk

Sorumluluk

Vefalılık

Tutumluluk

Temizlik

Dürüstlük

Hoşgörü

Merhamet

Sabır

Yardımlaşma

ADALET HİKÂYESİ

İstanbul'un fethinden sonra Fatih bütün mahkûmları serbest bırakmıştı. Fakat bu mahkûmların içinden iki papaz zindandan çıkmak istemediklerini söyleyerek dışarı çıkmadılar. Papazlar Bizans imparatorunun halka yaptığı zulüm ve işkence karşısında ona adalet tavsiye ettikleri için hapse atılmışlardı. Onlar da bir daha hapisten çıkmamaya yemin etmişlerdi. Durum Fatih'e bildirildi. O, asker göndererek, papazları huzuruna davet etti. Papazlar hapisten niçin çıkmak istemediklerini Fatih'e anlattılar. Fatih o dünyaya kahreden iki papaza şöyle hitap etti:

- Sizlere şöyle bir teklifim var: Sizler İslam adaletinin tatbik edildiği memleketimi geziniz, Müslüman hâkimlerin ve Müslüman halkımın davalarını dinleyiniz. Bizde de sizdeki gibi adaletsizlik ve zulüm görürseniz, hemen gelip bana bildirin ve sizler de evvelki kararınız gereğince uzlete çekilerek hâlâ küsmekte haklı olduğunuzu ispat ediniz.

Fatih'in bu teklifi papazlar için çok cazip gelmişti. Hemen Padişah'tan aldıkları tezkere ile İslam beldelerine seyahate çıktılar. İlk vardıkları yerlerden biri Bursa idi... Bursa'da şöyle bir hadiseyle karşılaştılar:

Bir Müslüman bir Yahudi'den bir at satın almış, fakat hiçbir kusuru yok diye satılan at hasta imiş. Müslümanın ahırına gelen atın hasta olduğu daha ilk akşamdan anlaşılmış. Müslüman sabırsızlıkla sabahın olmasını beklemiş, sabah olunca da erkenden atını alıp kadının yolunu tutmuş. Fakat olacak ya, o saatte de kadı henüz dairesine gelmemiş olduğundan bir müddet bekledikten sonra adam kadının gelmeyeceğine hükmederek atını alıp ahırına götürmüştü. Atını alıp götürmüştü ama at da o gece ölmüştü.

Hadiseyi daha sonra öğrenen kadı, atı alan Müslüman'ı çağırıp meseleyi şu şekilde halletmiş:

- Siz ilk geldiğinizde ben makamımda bulunsa idim, sağlam diye satılan atı sahibine iade eder, paranızı alırdım. Fakat ben zamanında makamımda bulunamadığımdan hadisenin bu şekilde gelişmesine mademki ben sebep oldum, atın ölümünden doğan zararı benim ödemem lazım, deyip atın parasını Müslüman'a vermiş.

Papazlar İslam adaletinin bu derece ince olduğunu görünce parmaklarını ısırılmışlar ve hiç zorlanmadan bir kimsenin kendi cebinden mal tazmin etmesi karşısında hayret etmişler.

Mahkemeden çıkan papazların yolu İznik'e uğramış. Papazlar orada şöyle bir mahkeme ile karşılaşmışlar:

Bir Müslüman diğer bir Müslüman'dan bir tarla satın alarak ekin zamanı tarlayı sürmeye başlar. Kara sabanla tarlayı sürmeye çalışan çiftçinin sabanına biraz sonra ağzına kadar dolu bir küp altın takılmaz mı? Hiç heyecan bile duymayan Müslüman bu altınları küpüyle tarlayı satın aldığı öbür Müslüman'a götürüp teslim etmek ister;

- Kardeşim ben senden tarlanın üstünü satın aldım, altını değil. Eğer sen tarlanın içinde bu kadar altın olduğunu bilseydin herhalde bu fiyata bana satmazdın. Al şu altınlarını, der.

SONUÇ

Atatürk, Mudanya yolu ile Bursa'ya gidiyordu. Kalabalık bir halk kütlesi iskelede etrafını çevirmiş bulunmakta idi. Bir kadının, elinde bir kâğıtla Atatürk'e yaklaştığı görüldü. Zayıf bir kadındı. Ata'nın yolunu keserek titrek bir sesle:

- Beni tanıdın mı oğul? dedi... Ben sizin Selanik'te komşunuzdum. Bir oğlum var: Devlet Demir Yolları'na girmek istiyor. Siz onu alsınlar dediniz. Fakat Müdür dinlemedi. Oğlumun yine işe almamış... Ne olur bir kere de siz söyleyiniz.

Atatürk'ün çelik bakışlı gözleri samimiyetle parladı. Elleriyle geniş jestler yaparak ve yüksek sesle:

- Oğlunu almadılar mı? dedi. Ben salık verdiğim halde mi almadılar? Ne kadar iyi olmuş... Çok iyi yapmışlar... İşte Cumhuriyet böyle anlaşılacak...

Kadın kalabalığın içinde kaybolmuştu. Ve Atatürk adeta kendinden geçercesine dolu bir sesle:

- İşte Cumhuriyetten beklediğimiz sonuç... diyordu.

VEFALİ OLMA

Vefalilik

HİKAYE

Savaşın en kanlı günlerinden biri...

Asker, en iyi arkadaşının az ilerde kanlar içinde yere düştüğünü gördü. İnsanın başını bir saniye bile siperin üstünde tutamayacağı ateş yağmuru altındaydılar. Asker teğmene koştu ve:

-Teğmenim, fırlayıp arkadaşımı alıp gelebilir miyim?

-Delirdin mi? der gibi baktı teğmen... Gitmeye değer mi?

Arkadaşın delik deşik olmuş... Büyük olasılıkla Ölmüştür bile... Kendi hayatını tehlikeye atmaya değmez...

Asker ısrara etti ve teğmen ona "peki" dedi..."Git o zaman"

İnanılması güç bir mucize...

Asker o ateş yağmuru altında arkadaşına ulaştı. Onu sırtına aldı ve koşa koşa geri döndü...

Birlikte siperin içine yuvarlandılar...

Teğmen kanlar içindeki askeri muayene etti... Ve arkadaşına döndü:

-Sana hayatını tehlikeye atmana değmez demiştim, arkadaşın çoktan ölmüş...

ÖRNEK HİKAYE ve YAZILAR

-Değdi teğmenim... dedi asker

-Nasıl değdi?... dedi teğmen. Bu adam ölmüş görmüyor musun?

-Gene de değdi komutanım...

Çünkü yanına ulaştığımda henüz sağ idi... Onun son sözlerini duymak dünyaya bedeldi benim için...

VE ARKADAŞININ SON SÖZLERİNİ HIÇKIRARAK TEKRARLADI...:

-MEHMET!... GELECEĞİNİ BİLİYORDUM!... demişti arkadaşı...

Geleceğini biliyordum...

YARDIMLAŞMA-PAYLAŞIMCI OLMA

KİMSEYE ANLATMA HİKAYESİ

Çölde devesiyle birlikte yürümekte olan bir çöl insanı güçlüklerle hareket eden, susuzluktan ölmek üzere olan bir adama rastlamış. Adam Allah rızası için su istemiş. Devesinden inip bir çare adama suyundan vermiş. Suyu içen adam birden çöl insanını ittiği gibi deveye atlayıp kaçmaya başlamış. Çöl insanı arkasından bağırmış:

- Tamam deveyi çalılıyorsun ama senden bir ricam var. Sakın bu olandan kimseye bahsetme.

Bu isteği anlamsız bulan hırsız şaşırılmış ve neden diye sormuş...

- Eğer bu yaptığını anlattırsan, bu dilden dile yayılır ve insanlar bir daha çölde yardıma muhtaç birini görünce yardım etmezler.

Hayat akarken yaptığınız iyiliklere, kötülükle bile cevap verseler, yardıma ihtiyaç duyacak bir sonraki için yardımseverliğe devam etmek gerekir. İyilik gibi kötülükte bulaşıcıdır.

İKİ KARDEŞ HİKAYESİ

Bir çiftlikte iki erkek kardeş babalarından kalma çiftlikte birlikte çalışıyorlardı. Kardeşlerden biri evliydi ve beş çocuğu vardı. Diğer kardeş ise bekarıydı. Her günün sonunda iki erkek kardeş ürünlerini ve kârlarını eşit olarak bölüşürlerdi.

Günün birinde bekar kardeş şöyle düşündü;

- Ürünümüzü ve kârımızı eşit olarak bölüşmemiz hiç de adaletli değil. Ben bekarım ve pek fazla ihtiyacım yok. Kardeşimin geniş bir ailesi var. Onun daha fazla ihtiyacı olur.

O günden sonra bekar olan kardeş her gece evinden çıkıp, bir çuval tahılı gizlice erkek kardeşinin evindeki tahıl deposuna götürmeye itti.

Bu arada evli olan kardeş de kendi kendine;

- Ürünümüzü ve kârımızı eşit olarak bölüşmemiz hiç de doğru değil. Ben evliyim, eşim ve çocuklarım var ve yaşlandığım zaman onlar bana bakabilirler. Fakat kardeşim yaşlandığı zaman ona bakacak hiç kimsesi yok. İlerde onun daha fazla ihtiyacı olacak.

Böylece evli olan kardeş de her gece evinden çıkıp, bir çuval tahılı gizlice erkek kardeşinin tahıl deposuna götürmeye başladı. İki kardeş de yıllarca ne olup bittiğini bir türlü anlayamadılar. Çünkü her ikisinin de deposundaki tahılın miktarı değişmiyordu. Sonra, bir gece iki kardeş gizlice birbirlerinin deposuna tahıl taşıırken karşılaştılar. O anda olan biteni anladılar. Çuvallarını yere bırakıp birbirlerini kucakladılar.

Hayatın akışında kardeşlik bencilce sadece kendini düşünmek değil başkalarını da düşünmek ve kardeşçe paylaşmaktır.

Alçakgönüllülük

Saygı

Cömertlik

KURABIYE HIRSIZI

Vatanseverlik

Bir gece kadının biri bekliyordu havaalanında, daha epeyce zaman vardı, uçağın kalkmasına. Havaalanındaki dükkândan bir kitap ve bir paket kurabiye alıp buldu kendisine oturacak bir yer. Kendisini kitabına öyle kaptırmıştı ki, yine de yanında oturan adamın olabildiğince cüretkâr bir şekilde aralarında duran paketten birer birer kurabiye aldığını gördü, ne kadar görmezden gelse de. Bir taraftan kitabını okuyup, bir taraftan kurabiyesini yerken, gözü saatteydi, kurabiye hırsızı yavaş yavaş tüketirken kurabiyelerini. Kulağı saatin tik taklarındaydı ama yine de engelleyemiyordu tik taklar sinirlenmesini. Düşünüyordu kendi kendine, kibar bir insan olmasaydım, morartırdım şu adamın gözlerini! Her kurabiyeye uzandığında, adam da uzatıyordu elini.

Sonunda pakette tek bir kurabiye kalınca, bakalım şimdi ne yapacak? dedi kendi kendine.

Adam, yüzünde bir gülümsemeyle uzandı son kurabiye ve böldü kurabiyeyi ikiye. Yarisini kurabiyenin atarken ağzına, verdi diğer yarıyı kadına. Kadın kapar gibi aldı kurabiyeyi adamın elinden ve Aman Tanrım, ne cüretkâr ve ne kaba bir adam, üstelik bir teşekkür bile etmiyor! Anımsamıyordu bu kadar sinirlendiğini hayatında, uçağının kalkacağı anons edilince bir iç çekti rahatlamayla. Topladı eşyalarını ve yürüdü çıkış kapısına, dönüp bakmadı bile kurabiye hırsızına.

Uçağa bindi ve oturdu rahat koltuğuna, sonra uzandı, bitmek üzere olan kitabına. Çantasına elini uzatınca, gözleri açıldı şaşkınlıkla. Duruyordu gözlerinin önünde bir paket kurabiye! Çaresizlik içinde inledi, bunlar benim kurabiyelerimse eğer; ötekiler de onundu ve paylaştı benimle her bir kurabiyesini! Özür dilemek için çok geç kaldığını anladı üzüntüyle,

Kaba ve cüretkâr olan, kurabiye hırsızı kendisiydi işte

SEVGİ

HİKAYE

Sormuşlar ermişlerden birine; “Sevginin sadece sözünü edenlerle, onu yaşayanlar arasında ne fark vardır?”

“Bakın göstereyim” demiş ermiş.

Önce sevgiyi dilden gönüle indirememiş olanları çağırarak onlara bir sofraya hazırlamış. Hepsini oturmuşlar yerlerine. Derken tabaklar içinde sıcak çorbalar gelmiş ve arkasından da derviş kaşıkları denilen bir metre boyunda kaşıklar.

Ermiş “Bu kaşıkların ucundan tutup öyle yiyeceksiniz” diye bir de şart koymuş.

“Peki” demişler ve içmeye teşebbüs etmişler. Fakat o da ne? Kaşıklar uzun geldiğinden bir türlü döküp saçmadan götüremiyorlar ağızlarına. En sonunda bakmışlar beceremiyorlar, öylece aç kalmışlar sofradan.

Bunun üzerine “şimdi...” demiş ermiş. “Sevgiyi gerçekten bilenleri çağırırım yemeğe.”

Yüzleri aydınlık, gözleri sevgi ile gülümseyen ışıltılı insanlar gelmiş oturmuş sofraya bu defa.

“Buyurun” deyince her biri uzun boylu kasıklarını çorbaya daldırıp, sonra karsısındaki kardeşine uzatarak içmişler çorbalarını. Böylece her biri diğerlerini doydurmuş ve şükrederek kalkmışlar sofradan.

“İşte” demiş ermiş. “Kim ki hayat sofrasında yalnız kendini görür ve doymamış düşünürse o aç kalacaktır. Ve kim kardeşini düşünür de doyurursa o da kardeşi tarafından doyurulacaktır. Şüphesiz bunu da unutmayın. Hayat pazarında alan değil veren kazançlıdır her zaman...”

ADA

Bir zamanlar, bütün duyguların üzerinde yaşadığı bir ada varmış: Mutluluk, Üzüntü, Bilgi ve tüm diğerleri, Aşk dahil.

Bir gün, adanın batmakta olduğu, duygulara haber verilmiş.

Bunun üzerine hepsi, adayı terk etmek için sandallarını hazırlamışlar.

Aşk, adada en sona kalan duygu olmuş.

Çünkü, mümkün olan en son ana kadar beklemek istemiş.

Ada neredeyse battığı zaman,

Aşk, yardım istemeye karar vermiş.

Zenginlik, çok büyük bir teknenin içinde geçmekteymiş.

Aşk,

“Zenginlik, beni de yanına alır mısın?” diye sormuş.

Zenginlik,

“Hayır, alamam. Teknemde çok fazla altın

ve gümüş var, senin için yer yok.” demiş.

Aşk, çok güzel bir yelkenlinin içindeki

Kibir’den yardım istemiş.

“Kibir, lütfen bana yardım et!”

“Sana yardım edemem Aşk.

Sırılsıklamsın ve yelkenlimi mahvedebilirsin.”

diye cevap vermiş Kibir.

Üzüntü yakınlardaymış

ve Aşk, yardım istemiş:

“Üzüntü, seninle geleyim...”

“Off, Aşk, o kadar üzgünüm ki, yalnız kalmaya ihtiyacım var.”

Mutluluk da Aşk’ın yanından geçmiş

ama o kadar mutluymuş ki,

Aşk’ın çağrısını duymamış.

Aşk, birden bir ses duymuş:

“Gel Aşk! Seni yanıma alacağım...”

Bu Aşk’tan daha yaşlıca birisiymiş.

Aşk o kadar şanslı ve mutlu hissetmiş ki kendini

onu yanına alanın kim olduğunu öğrenmeyi akıl edememiş.

Yeni bir kara parçasına vardıklarında,

Aşk’a yardım eden, yoluna devam etmiş.

Ona ne kadar borçlu olduğunu fark eden Aşk, Bilgi’ye sormuş:

“Bana yardım eden kimdi?”

“O, Zaman’dı” diye cevap vermiş Bilgi.

“Zaman mı?

Neden bana yardım etti ki?” diye sormuş Aşk.

Bilgi gülümsemiş:

“Çünkü sadece Zaman Aşk’ın ne kadar büyük olduğunu anlayabilir...”

BİR SAAT

Adam yorgun argın eve döndüğünde 5 yaşındaki oğlunu kapının önünde beklerken bulmuş.

Çocuk babasına:

“Baba 1 saatte ne kadar para kazanıyorsun?” diye sormuş. Zaten yorgun gelen adam “bu seni ilgilendirmez” diye cevaplamış.

Bunun üzerine çocuk:

“Babacığım lütfen bilmek istiyorum” diye cevap vermiş. Adam,

“İlla ki bilmek istiyorsan 20 dolar kazanıyorum” diye cevap vermiş. Bunun üzerine çocuk,

“Peki bana 10 dolar borç verir misin?” diye sormuş. Adam iyice sinirlenip:

“Benim, senin saçma oyuncaklarına veya benzeri şeylerine ayıracak param yok hadi derhal odana git ve kapını kapat” demiş. Çocuk sessizce odasını çıkıp kapısını kapatmış adam sinirli sinirli bu çocuk nasıl böyle şeylere cesaret eder diye düşünmüş aradan bir saat geçtikten sonra adam biraz daha sakinleşmiş ve çocuğa parayı neden istediğini bile sormadığını düşünmüş belki de gerçekten lazımdı. Yukarı çocuğun odasına çıkmış ve kapıyı açmış. Yatağında olan çocuğa:

“Uyuyor musun?” diye sormuş. Çocuk,

“Hayır” demiş.

“Al bakalım istediğin 10 doları sana az önce sert davrandığım için üzgünüm ama uzun ve yorucu bir gün geçirdim” demiş. Çocuk sevinçle haykırmış:

“Teşekkür ederim babacığım”

Yastığının altından diğer buruşuk paraları çıkarmış adamın suratına bakmış ve yavaşça paraları saymış bunu gören adam iyice sinirlenerek:

“Paran olduğu halde neden benden para istiyorsun?” demiş. Çocuk,

“Ama yeterince yoktu” demiş ve paraları babasına uzatarak:

“İşte 20 dolar, 1 SAATİNİ BANA AYIRIR MISIN?” demiş...

ÇİÇEKLE SUYUN HİKAYESİ

Günün birinde bir çiçekle su karşılaşır ve arkadaş olurlar.

İlk önceleri güzel bir arkadaşlık olarak devam eder

birliktelikleri, tabii zaman lâzımdır birbirlerini tanımak için!

Gel zaman, git zaman çiçek o kadar mutlu olur ki, mutluluktan

içi içine sığmaz artık ve anlar ki, suya aşık olmuştur.

İlk kez aşık olan çiçek, etrafa kokular saçar,

“Sırf senin hatırın için ey su” diye...

Öyle zaman gelir ki, artık su da içinde çiçeğe karşı

bir şeyler hissetmeye başlamıştır. Zanneder ki,

çiçeğe aşıktır ama su da ilk defa aşık oluyordur.

Günler ve aylar birbirini kovalar ve çiçek acaba

“Su beni seviyor mu?” diye düşünmeye başlar.

Çünkü su, pek ilgilenmez çiçekle... Halbuki çiçek,

alışkın değildir böyle bir sevgiye ve dayanamaz.

Çiçek, suya “Seni seviyorum der. Su, “Ben de seni seviyorum” der. Aradan zaman geçer ve çiçek yine “Seni seviyorum” der. Su, yine “Ben de” der. Çiçek, sabırlıdır. Bekler, bekler, bekler...

Artık öyle bir duruma gelir ki, çiçek koku saçamaz etrafa ve son kez suya “Seni seviyorum.” der.

Su da ona “Söyledim ya ben de seni seviyorum.” der ve gün gelir çiçek yataklara düşer. Hastalanmıştır çiçek artık. Rengi solmuş, çehresi sararmıştır çiçeğin.

Yataklardadır artık çiçek. Su da başında bekler çiçeğin, yardımcı olmak için sevdiğine...

Bellidir ki artık çiçek ölecektir ve son kez zorlukla başını döndürerek çiçek, suya der ki; “Seni ben, gerçekten seviyorum.” Çok hüznlenir su bu durum karşısında ve son çare olarak bir doktor çağırır nedir sorun diye...Doktor gelir ve muayene eder çiçeği. Sonra şöyle der doktor: “Hastanın durumu ümitsiz artık elimizden bir şey gelmez.”

Su, merak eder, sevgilisinin ölümüne sebep olan hastalık nedir diye ve sorar doktora. Doktor, şöyle bir bakar suya ve der ki: “Çiçeğin bir hastalığı yok dostum..

Bu çiçek sadece susuz kalmış, ölümü onun için” der.

Ve anlamıştır artık su, sevgiliye sadece “Seni seviyorum” demek yetmemektedir...

ANAMA

Dokuz ay koynunda gezdirdi beni
Ne cefalar çekti ne etti Anam
Acı tatlı zahmetime katlandı
Uçurdu yuvadan yürüttü Anam

Anaların hakkı kolay ödenmez
Analara ne yakışmaz ne denmez
Kan uykudan gece kalkar gücenmez
Emzirdi salladı uyuttu

Anam Doğurdu beni Sivas ilinde
Sivralan Köyünde tarla yolunda
Azığı sırtında orak elinde
Taşlı tarlalarda avuttu

Anam Ben yürüdüm Anam bakar gülerdi
Huysuzluk edersem kalkar döverdi
Hemen kucaklayıp okşar severdi
Çirkin huylarımı soyuttu Anam

Çocuğudum Anam bana ders verdi
Okumamı çalışmamı öngördü
Milletine bağlı ol da dur derdi
Vatan sevgisini giyitti Anam

Tükenmez borcum var Anama benim
Onun varlığından oldu bedenim
Kimi koylu kızı kimisi hanım
Ta ezel tarihte kayıtlı Anam

Veysel der kopar mi Analar bağı
Analar doğurmuş ağayı beyi
İşte budur sözlerimin gerçeği
Okuttu öğretti büyüttü Anam Aşık Veysel'i
Aşık Veysel

TEK HECE [(AŞK)]

Var mı beni içinizde tanıyan?
Yaşanmadan çözülmeyen sır benim.
Kalmasa da şöhretimi duymayan,
Kimliğimi tarif etmek zor benim...

Bülbül benim lisanımla ötüştü.
Bir gül için can evinden tutuştu.
Yüreğine Toroslar'dan çiğ düştü.
Yangınımı söndürmedi kar benim...

Niceler sultandı, kraldı, şahtı.
Benimle değişti talihi bahtı,
Yerle bir eylerim taç ile tahtı,
Akıl almaz hünelerim var benim...

Kamil iken cahil ettim alimi,
Vahşi iken yahşi ettim zalimi,
Yavuz iken zebun ettim Selim'i,
Her oyunu bozan gizli zor benim...

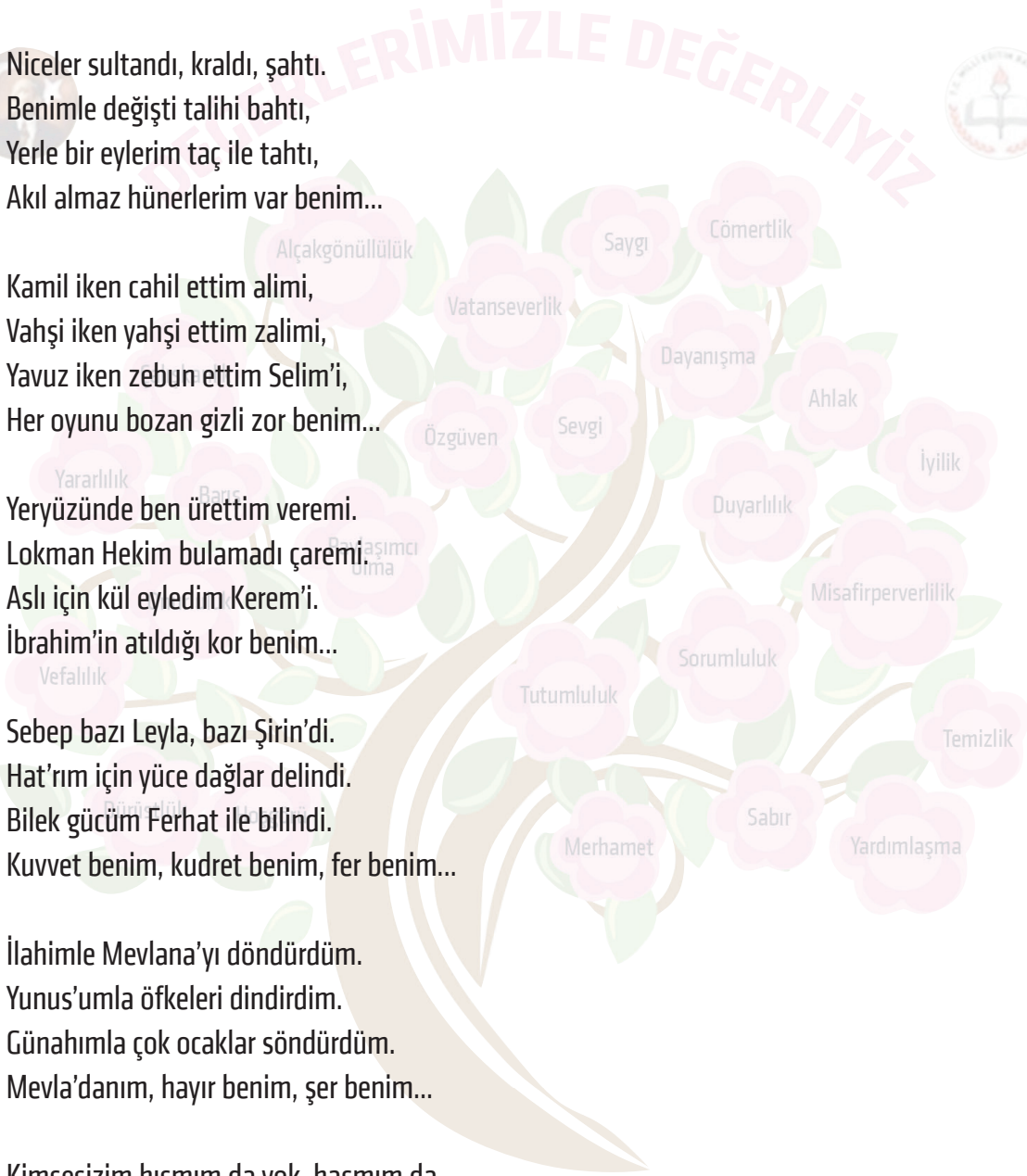
Yeryüzünde ben ürettim veremi.
Lokman Hekim bulamadı çaremi.
Aslı için kül eyledim Kerem'i.
İbrahim'in atıldığı kor benim...

Sebebi bazı Leyla, bazı Şirin'di.
Hat'ım için yüce dağlar delindi.
Bilek gücüm Ferhat ile bilindi.
Kuvvet benim, kudret benim, fer benim...

İlahimle Mevlana'yı döndürdüm.
Yunus'umla öfkeleri dindirdim.
Günahımla çok ocaklar söndürdüm.
Mevla'danım, hayır benim, şer benim...

Kimsesizim hısmım da yok, hasmım da
Görünmezim cismim de yok, resmim de
Dil üzmezim, tek hece var ismimde
Barınağım gönül denen yer benim

Cemal SAFİ

BAYRAK

Ey mavi göklerin beyaz ve kıvıll süsü
Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü,
Işık ışık, dalga dalga bayrağım,
Senin destanını okudum, senin destanını yazacağım.

Sana benim gözümle bakmayanın
Mezarını kazacağım.
Seni selamlamadan uçan kuşun
Yuvasını bozacağım.

Dalgalandığın yerde ne korku, ne keder
Gölgende bana da, bana da yer ver.
Sabah olmasın, günler doğmasın ne çıkar:
Yurda ay yıldızının ışığı yeter.

Savaş bizi karlı dağlara götürdüğü gün
Kızılığında ısındık;
Dağlardan çöllere düşürdüğü gün
Gölgene sığındık.

Ey şimdi süzgül, rüzgarlarda dalgalı;
Barışın güvercini, savaşın kartalı
Yüksek yerlerde açan çiçeğim
Senin altında doğdum,
Senin altında öleceğim.

Tarihim, şerefim, şiirim her şeyim;
Yeryüzünde yer beğen;
Nereye dikilmek istersen,
Söyle, seni oraya dikeyim...

Arif Nihat ASYA

ŞEFKAT VE MERHAMET

ANNE KALBI

Delikanlı, katı yürekli bir kızı sevmiş ve onunla evlenmek istemişti. Ancak kız, korkunç bir şart ileri sürerek:

- Senin sevgini ölçmek istiyorum, dedi. Bunun için de köpeğime yedirmek üzere bana annenin kalbini getireceksin.

Delikanlı, tüyler ürperten bu teklif karşısında ne yapacağını şaşırılmış ve uzun bir tereddütten sonra hislerine mağlup olup annesini öldürmeye karar vermişti. Annesi, belki de durumu fark ettiği için oğluna fazla diremedi. Ve çocuk, annesini öldürerek kalbini bir mendile koydu. Delikanlı, kızın isteğini yerine getirmiş olmanın heyecanıyla yolda koşarken, ayağı bir taşa takıldı. Kendisi bir tarafa, mendil içindeki kalp bir tarafa fırladı. Canının acısından, ağzından ister istemez “Ah anacığım!” sözleri döküldüğünde annesinin tozlara bulanana ve hala soğumamış olan kalbinden bir ses yükseldi:

-Canım yavrurum, bir yerin acıdı mı?

KÖPEK

Mandelson 12 yaşında fakir bir ailenin çocuğudur. hayatta tek tutkusu köpeklerdir. Her gün pet shoplari gezip, köpeklere bakıp onlardan bir tanesine sahip olacağı günü hayal edermiş. Her zaman babasına yalvarıp kendisine köpek alabilmesi için gerekli parayı vermesini ister, ama babası maddi imkanları yüzünden karşı çıkınca da çok üzülürmüş.

Bu nedenle bütün harçlıklarını biriktirip babasını da razı edip biraz daha para toplamış. Doğruca çarsıdaki hayvan dükkanına gitmiş. Bir köpek beğenmiş. Dükkan sahibine fiyatını sormuş. Adam:

“O köpek satılık değil!” cevabını verince; Mandelson gayri ihtiyari nedenini sormuş. Adam:

“O köpeği satamam çünkü onun bir ayağı yok” demiş. Çocuk:

“Olsun ben onu istiyorum” demiş. Adam:

“Evlat o köpek sana istediğini veremez” diye eklemiş. Çocuk:

“Ne gibi?” diye karşılık verince; adam:

“O koşamaz, seninle oynayamaz, yani seni eğlendiremez” demiş. Çocuğun ısrarlarına dayanamayan dükkan sahibi köpeği çocuğa hediye etmek istemiş. Fakat Mandelson teklifi reddedip cebindeki bütün parasını adama uzatmış. Adam isteksiz ama çocuğun köpek sevgisinden duyduğu sevinçle parayı alıp, Mandelson’a:

“Evlat bu köpeğin sakat olduğunu bile bile neden o kadar ısrar ettin?” diye sorunca Mandelson pantolonunun paçasını aralayıp protez bacağını göstererek su yanıtı vermiş: “siz o köpeği bana sakat olduğu için vermek istemediniz, ama inanın beni ondan daha iyi hiçbirisi mutlu edemezdi!”

ÖRNEK RESİMLER

Yardımlaşma

Alçakgönüllülük

Çalışkanlık

Saygı

Vatanseverlik

18 Mart ŞEHİTLERİ ANMA GÜNÜ

Vatanseverlik

Dayanışma Sevgi

Dürüstlük

Hoşgörü

Merhamet

Sabır

Yardımlaşma

Güvenilirlik

Vefalı Olma

Etkinlik Adı: Sorumluluklarımı Biliyorum

Aktarılan Değer: Sorumluluk

Etkinliğin Amacı: Sorumluluk değer aktarımını sağlamak.

Uygulama: Öğretmen rehberliğinde etkinlikler yapılır.

Sorumluluk kelimesi büyük harflerle tahtaya yazılır ve kelimenin anlamı öğrencilerle tartışılır. Öğrencilerden aşağıdaki formu doldurmaları istenir.

FORM

Hepimizin yerine getirmesi gereken bazı sorumlulukları vardır.Şimdi sizin ne tür sorumluluklarınızın olduğunu düşünün ve aşağıdaki bölümlere beşer tanesini yazınız.

Evdeki Sorumluluklarım	
1	
2	
3	
4	
5	

Aileme Karşı Sorumluluklarım	
1	
2	
3	
4	
5	

Topluma Karşı Sorumluluklarım	
1	
2	
3	
4	
5	

Öğrenciler formu doldurduktan sonra gönüllü öğrencilerin cevaplarını paylaşmaları istenir.Daha sonra aşağıdaki soruları sorarak etkinlik bitirilir.

1. Yazdığınız sorumluluklarınız arasında ne gibi benzerlikler var?
2. Sorumluluklarınız arasında yerine getirmediğiniz var mı?
3. Sorumluluklarınızı yerine getirmediğinizde ne gibi sonuçlarla karşılaşılıyorsunuz?
4. Ailenize karşı sorumluluklarınızı yerine getirmediğinizde insanlar sizin için neler düşünüyor olabilir?

SINIF İÇİ ETKİNLİKLER

- Etkinlik Adı:** Ülkemizin Sorunlarına Çözümler
Aktarılan Değer: Sorumluluk
Etkinliğin amacı: Sorumluluk değer aktarımını sağlamak.
Uygulama: Metinde yer alanlar basamak basamak öğrenciye yaptırılır.

ÜLKEMİZİN SORUNLARINA ÇÖZÜMLER

Size göre ülkemizin çözmek zorunda olduğu en önemli üç sorun nedir? Bu sorunları neden en önemli sorunlar olarak gördüğünüzü açıklayın.

--	--	--

Bu üç sorunun çözümü için sizin önerileriniz nelerdir? Açıklayınız.

--	--	--

- Ülkemizin sorunlarına çözümler çalışma kâğıdına notlarını almaları için öğrencilerinize yeterli süre tanıyın. Ardından cevaplarını tartışma yöntemiyle paylaşın.
- Benzer sorunlara işaret eden öğrencilere söz hakkı vererek konunun farklı yönlerine dikkat çekmeye ve tartışmayı canlandırmaya çalışın.
- Bir ülkede yaşayan herkesin o ülkenin sorunlarıyla ilgili sorumlulukları olduğuna vurgu yaparak tartışmayı tamamlayın

Etkinlik Adı:	Oksijenimiz Tükenmesin
Aktarılan Değer:	Sorumluluk,Duyarlılık
Etkinliğin Amacı:	Duyarlılık, Sorumluluk değerlerinin aktarımını sağlamak.
Uygulama:	Okul yönetimi ve öğretmen rehberliğinde öğrencilerin aktif katılımı ile etkinlik yapılır.

OKSİJENİMİZ TÜKENMESİN ETKİNLİĞİ

Okul yönetimi orman müdürlüğü ile iletişime geçer ve fidan dikimi konusunda planlama yaparlar. Etkinlik kapsamında öğretmenler tarafından öğrencilere yönelik çevreye duyarlılık, ağaçların faydaları, çevre ve insan ilişkileri ile ilgili bilgilendirme çalışmaları yapılır. Öğrenciler tarafından etkinlikle ilgili hazırlanan afişler okulun koridorlarında sergilenir. Okul idaresi ve orman müdürlüğünün yaptığı ön çalışma sonunda temin edilen ağaç fideleri belirlenen bölgeye götürülür ve öğrencilerin, öğretmenlerin, yöneticilerin katılımıyla fideler dikilir. Dikilen her fideye öğrenciler tarafından can suyu verilir. Her yıl tekrarlanan bu etkinlik sayesinde okula ait orman bölgesi elde edilir.

Etkinlik Adı:	Kaygım Önümde Engel
Aktarılan Değer:	Özgüven
Etkinliğin amacı:	Özgüven değer aktarımını sağlamak
Uygulama:	Aşağıdaki öykü öğrencilere okunur.

KAYGIM ÖNÜMDE ENGEL

“Minik Eller, Minik Paletler” ne güzel bir afiş dedi Ömer. Sınıfa geç kalmıştı zaten. Ne olduğunu bile okuyamadan doğruca sınıfa koştu. Nermin Hanım heyecanla öğrencilerine bir ay sonra yapılacak resim yarışmasına ilişkin detayları aktarıyordu. Ömer sessizce özür dileyerek arka sıralardaki yerine oturdu.

Nermin Hanım;” Çocuklar hepiniz yarışmaya katılmak zorunda değilsiniz. İsteyenler elimdeki formları alarak kendi adlarına katılabilirler. En geç bir ay içinde başvurmanız gerekiyor. Bu yarışmada birinci olan kişinin resmi uluslar arası bir yarışmada ülkemizi temsil edecek. Bu nedenle katılmanızı çok önemsiyorum. Bana göre yarışmaya katılma cesaretini göstermeniz resminizin dereceye girmesinden daha önemli. Katılmak isteyenlere elimden gelen yardımı yapmaya hazırım. Sorularınız varsa cevaplamak isterim.”

Herkes heyecanla sorular sorup duruyordu. Ömer’ de çok heyecanlanmış, elleri titremeye başlamıştı. Heyecanını bastırmak için uğraşan Ömer öğretmenine merak ettiği hiçbir şeyi sormadı.

Oysa bu sınıfta resminden her zaman övgüyle bahsedilen Ömer’di. Öğretmen o an için bu konunun üzerinde durmadı. Ömer o akşam yemeğini yiyip bir süre dinlendikten sonra annesine çalışması

gerektiğini söyleyerek odasına çekildi. Ömer o akşam birçok resim çizdi. Ama hiç birini beğenmiyordu.

Anlatmak istediklerini yeterince ifade edemediğini, renk seçiminin başarılı olmadığını, asla iyi bir resim çizemeyeceğini düşündü. Ertesi gün okula gittiğinde arkadaşlarının çizdiği resimleri gördü. O resimleri gördüğünde kendi resmi daha da kötü göründü gözüne. O hafta içinde evde birkaç resim denemesinde daha bulundu, fakat her seferinde yaptığı resimlerde bir hata buluyordu.

Yaptığı resimlerden kimseye bahsetmemeye karar verdi. Ne ailesi ne de arkadaşları onun bu çabasından haberdar olmamalıydı. Arkadaşlarından bir bölümü iki hafta içinde birer ikişer resimlerini gönderdiler. Oysa Ömer hala öğretmeninden form almamıştı. Bu durum üzerine öğretmeni Ömer'i yanına çağırarak; "Ömer; Resmini hâlâ getirmedin. Oysa bu yarışmada senin başarılı olacağının hepimiz farkındayız."

Ömer'in kalbi hızla çarpmaya, nefes alıp verişleri hızlanmaya başlamıştı. Öğretmeni devam etti; "Biliyorum ki bu sınıfta resminden her zaman övgüyle bahsedilen kişilerden birisin. Hatta resim öğretmenin fark edilir biçimde çizgilerinin yaşıtlarından üstün olduğunu söylüyor. Sen hâlâ benden form almadın. Başvurmaya düşünmüyor musun yoksa?"

Ömer'in yüzü kızarmış, şakaklarından yüzüne ter damlacıkları süzölmeye başlamıştı. Konuşacak olsa sesini duyuramayacağını hissediyordu. Gerçekten de öğretmeni Ömer'in söylediklerini duymakta zorlandı. "Öğretmenim; yaptığım resimlerin hiç birini beğenmedim. Ben yarışmaya katılamam ki."

"Bak yavrum başkasına bu kadar ısrar etmezdim, fakat senin kadar yetenekli birinin bunu değerlendirmesi gerektiğini düşünüyorum. Lütfen başvur. En azından denemelisin. Önemli olan yarışmada dereceye girmen değil bu yarışmaya katılacak cesareti gösterebilmen." Ömer resim yarışmasına başvurmama konusunda gayet kararlı görünüyordu. Bunun üzerine ertesi gün Nermin Hanım ailesine iletmesi için Ömer'e bir mektup verdi.

Mektubu açtığı anda ailesi bir başvuru formu ve Ömer'in yarışmaya katılması gerektiğine ilişkin öğretmenin notunu gördüler. Ömer okuldayken odasındaki resimleri görmüş ve bir anlam verememişlerdi. Oysa şimdi bu resimlerin ne anlama geldiği oldukça açıktı. Anne ve babası Ömer'le konuşmadan resimlerinden birisini yarışmaya göndermeye karar verdiler.

Aradan üç ay geçti. Bu zaman içinde Ömer, - ne okul korosuna, ne basketbol takımına, ne de kulüplerin faaliyetlerinden hiç birine katılmadı. "Asla yapamam" dediği şeyler o kadar çoktu ki. Hiçbir şey yapamayan biri olarak görüyordu kendisini.

O akşam Ömer eve döndüğünde hiç kimseye görünmeyi istemeden odasına çıktı. Çok yorgun olduğunu düşünüyordu. Çalışma masasının üstünde kendi adına yazılı bir zarf buldu. Yarışma düzenleme kurulundan gelmişti mektup.

Mektupta Ömer'in resminin birinciliğe layık görüldüğü bildiriliyordu ve yurt dışında ülkemizi temsil etmek için gereken açıklamalarla iletişim adresi yazılıydı.

Mektubu okuyan Ömer şaşkınlık ve sevinçle karışık duyguların coşkusuna kapılarak anne ve ba-

basının yanına koştu. Olanları onlardan tekrar tekrar dinledi. Yaşadıklarını değerlendirmek üzere ailesiyle yaptığı konuşma sonucunda Ömer, başarısında eksik olan tek şeyin güvensizliği olduğunu anladı.

Cesaretin kazandıracığı çok şeyin olduğunu farkına vardı. Artık “asla yapamam” dediği işler için “yapabilirim” deme cesaretini göstereceğini düşünüyordu. Yarışmanın yurt dışındaki sürecini kendisinin takip etmesine karar verdi.

Değerlendirme: Öykü sonunda öğrencilere Ömer ile aynı duyguları paylaşanlar oldu mu? diye sorulur.

Etkinlik Adı: ÖZGÜVEN
Aktarılan Değer: Özgüven
Etkinliğin Amacı: Özgüven Değer Aktarımını Sağlamak
Uygulama: Metin öğrencilere okunur ve aşağıdaki sorular sorulur.

ÖZGÜVEN

Pişman olmayı kendine adet edersen boyuna pişman olur durursun!

Nihayet bu pişmanlığa da daha ziyade pişman olursun! Ömrünün yarısı perişanlıkla geçer, obur yarısı da pişmanlıkla heder olur gider! Bu fikri, bu pişmanlığı terk et de, daha iyi bir hal, daha iyi bir dost ve daha iyi bir iş ara!

Aşağıdaki soruları öğrencilere sorulur:

- Doğruları söylemekten çekinir misiniz?
- Kendinizi saygıdeğer bulur musunuz?
- Tam islerim yolundayken her şeyi berbat edecek bir iş yaparım diye düşünür müsünüz?

Değerlendirme: Yukarıdaki sözle ilgili yorumlar ve öğrenci cevaplarından sonra öğretmen bu durumların neyin eksikliğinden kaynaklandığını açıklar. Özgüven hakkında kısa bilgi verir. Özgüveni eksik bir kişinin sık sık pişmanlık yaşayacağını, kararsız bir insan olacağını açıklar.

SINIF İÇİ ETKİNLİKLER

- Etkinlik Adı:** En İyi Buğday
- Aktarılan Değer:** Yardımlaşma ve Dayanışma
- Etkinliğin amacı:** Yardımlaşma ve paylaşma değer aktarımını sağlamak.
- Uygulama:** Metin öğrencilere okunur. Öğrencilerle beyin fırtınası oluşturularak yardımlaşma ve paylaşmanın önemi vurgulanır.

EN İYİ BUĞDAY

Her yıl yapılan 'en iyi buğday' yarışmasını yine aynı çiftçi kazanmıştı. Çiftçiye bu işin sırrı soruldu. Çiftçi:

-Benim sırrımın cevabı, kendi buğday tohumlarımı komşularıyla paylaşmakta yatıyor, dedi.

-Elinizdeki kaliteli tohumları rakiplerinizle mi paylaşıyorsunuz? Ama neden böyle bir şeye ihtiyaç duyuyorsunuz? diye sorulduğunda,

-Neden olmasın, dedi çiftçi.

-Bilmediğiniz bir şey var; rüzgâr olgunlaşmakta olan buğdaydan poleni alır ve tarladan tarlaya taşır.

Bu nedenle, komşularımın kötü buğday yetiştirmesi demek, benim ürünümün kalitesinin de düşük olması demektir.

Eğer en iyi buğdayı yetiştirmek istiyorsam, komşularımın da iyi buğdaylar yetiştirmesine yardımcı olmam gerekiyor.

Ders: Yardımlaşma ve paylaşmak en yakınızdaki başlar. Sonra yayılarak devam eder. Kin, cimrilik, nefret kimsenin hoşlanacağı davranışlar değildir.

- Etkinlik Adı:** Birimiz Hepimiz, Hepimiz Birimiz İçin
Aktarılan Değer: Yardımlaşma ve Dayanışma
Etkinliğin Amacı: Yardımlaşma ve paylaşma değer aktarımının sağlanması
Uygulama: Etkinlik öğrencilere anlatır ve öğretmen rehberliğinde oluşturmaları sağlar.

BİRİMİZ HEPİMİZ, HEPİMİZ BİRİMİZ İÇİN

- Öğrenciler üye sayısı eşit olacak şekilde 5-10 gruba ayrılır.
- Her bir gruba vücudumuzdaki bir organ hakkında araştırma yapma görevi verilir.
- Gruplardan araştırma sonucunda elde ettikleri bilgilerle inceledikleri organ için bir kimlik kartı çıkartmalarını isterler.
- Kimlik kartında bulunacak başlıkları öğrencilerinize verin. Kimlik kartını güzel bir görsel sunumla büyük boy kartonlara hazırlamalarını isterler.
- Her bir kimlik kartını sırasıyla tahtaya asın. Organların görevlerine dikkat çekerek iş bölümü ve iş birliği üzerine konuşulur.

ORGANLARIMIZ	
Organın adı	
Bulunduğu yer	
İçinde yer aldığı sistem	
Komşusu olan organlar	
Görevleri	
Görevlerini yapmazsa ne olur?	

- Etkinlik Adı:** Sen Olsan Ne Yapardın?
Aktarılan Değer: Yardımlaşma ve Dayanışma
Etkinliğin Amacı: Yardımlaşma ve paylaşma değer aktarımını sağlamak.
Uygulama: Öğrencilere sorular sorulup, empati yapmaları sağlanır.

SEN OLSAN NE YAPARDIN?

- Öğrencilerinize yöneltmek üzere çeşitli problem durumları kurgulanır. Örneğin:
Çok yaşlı birinin alışveriş poşetleriyle yürümeye çalıştığını gördün, ne yaparsın?
Yayalar için kırmızı ışık yanmaktayken karşıdan karşıya geçmeye çalışan birini gördün, ne yaparsın?
- Okula gittiğin toplu taşıma aracında yanındaki koltukta oturan birinin aracın koltuğuna elindeki kalemle bir şeyler çizdiğini gördün, ne yaparsın?
Arkadaşlarınızla oyun oynarken gürültü yaptığınız için komşunuz başka yerde oynamanızı istedi, ne yaparsın?

SINIF İÇİ ETKİNLİKLER

- Alışveriş yaparken yerde bir cüzdan buldun, ne yaparsın?
- Parkta annesini kaybeden bir çocukla karşılaştın, ne yaparsın?
- Yerlere çöp atan birisini gördün, ne yaparsın?
- Bir kediye eziyet eden birini gördün, ne yaparsın?
- Problem durumları öğrencilere teker teker yöneltilip bu durumlarla ilgili yapılması gereken doğru davranışlar üzerine fikir yürütmeleri istenir. Her öğrencinin konuşmasına ve fikrini söylemesine fırsat verilir.
- Ardından öğrencilerinizi ikişerli eşleştirilir. Onlardan birbirlerine sizin yönelttiğinize benzer şekilde birer problem durumu hazırlayıp yöneltmelerini ve birbirlerinin cevapları dinlemelerini istenir.

Etkinlik Adı: İyilik Bahçesi ve İyilik Kutusu Etkinliği
Aktarılan Değer: Yardımlaşma ve Dayanışma
Etkinliğin Amacı: Yardımlaşma ve paylaşma değer aktarımını sağlamak.
Uygulama: Metinde yer alanlar öğrencilerle beraber oluşturulur.

İYİLİK BAHÇESİ VE İYİLİK KUTUSU ETKİNLİĞİ

Öğretmenler, sınıflarda iyilik yapmanın önemi üzerinde açıklamalar yaparlar. Çalışma öğrencilere tanıtılır. Okulun en göze çarpan bölümünde bir “iyilik köşesi” düzenlenir. Buraya öğrencilerin yaptıkları iyiliği yazıp içine atacakları bir kutu yerleştirilir. Öğrenciler yaptıkları iyilikleri ve bu iyiliklerin kendilerinde bıraktığı izleri yazıp bu iyilik kutusunun içine atarlar. Her hafta açılan kutudan seçilen iyiliğin ve iyilik yapan öğrencilerin törenle ödüllendirilmesi, onure edilmesi ve diğer öğrencilere örnek teşkil edilmesi sağlanır. Bu ödül, iyilikle yarışılan bir okul ortamı oluşturması açısından büyük önem taşır.

Etkinlik Adı: Doğaya Saygı
Aktarılan Değer: Saygı
Etkinliğin amacı: Hoşgörü ve saygı değer aktarımını sağlamak.
Uygulama: Metin okunur. Öğrencilere dramatize edilir.

DOĞAYA SAYGI

Öğretmen tahtaya çevrede ve doğada bulunan varlıkları listeler. (Örnek; deniz, hava, su, nehir, göl, sokak, kuş, ağaç vb.)

Gönüllü öğrenciler bu varlıkların rolüne girerek, insanlardan neler beklediğini ifade eder.

ÖRNEK: Ben bir havayım, insanlardan beni kirletmemelerini istiyorum.

Ben bir ağaçım, insanlardan beni korumalarını istiyorum. Ben bir sokağım, insanlardan beni temiz tutmalarını istiyorum.

Aşağıdakilere benzer sorularla grup etkileşimi devam eder.

_ Varlıkları canlandırırken neler hissettiniz?

_ Sağlıklı, temiz bir çevre ve doğa için üzerinize düşen görevler var mı?

Neler?

_ Nasıl bir doğa ve çevrede yaşamak isterdiniz?

Doğaya ve çevreye karşı duyarlı olmanın önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

“Bütün güzel, hoş yaraşan şeyler, gören göz için yapılır.”

Etkinlik Adı: Saygı Aranıyor

Aktarılan Değer: Saygı

Etkinliğin Amacı: Hoşgörü ve saygı değer aktarımını sağlamak

Uygulama: Öğretmen metni önce kendisi okur. Metinde yer alan basamakları uygular.

SAYGI ARANIYOR

Saygı ifade eden davranışlara dikkat çekecek örnek davranışlar içeren bir olay sınıf ortamında dramatize edilir.

Olay, sınıfta bir öğrencinin arkadaşından kalemini yanına giderek izinsiz alması ve uzaklaşması üzerine kurgulanır.

Bu saygısızlık ifade eden davranışın nasıl olumluya çevrileceği konusunda fikirler alınır ve en makul olanı seçilerek tekrar dramatize edilir.

Farkında olmadan yaptığımız, günlük yaşantı içerisinde dikkatimizi çekmeyen bu saygısız davranışlarımızı en ince detayına kadar düşünerek çevremize karşı daha duyarlı hale nasıl gelebiliriz sorusuna da bu dramatize de cevap verilmiş olur.

Gönüllülerin verecekleri cevaplar sınıfta paylaşılır ve bu cevaplar hakkında kısa bir söyleyişi yapılır. Bu söyleyi sırasında “Büyük İskender’in Cevabı” anlatılır: Büyük İskender’e sormuşlar:

-Sizden önceki krallar, hükümdarlar, sizden daha uzun yaşadıkları, sizden daha güçlü oldukları, sizden daha fazla paraya sahip oldukları halde, sizden daha çok yer fethedemediler. Bunu nasıl başardın?

-Büyük İskender kendisine bu soruyu soranlara şöyle cevap vermiş:

-Evet, doğru söylüyorsunuz. Benden önce bu dünyada benden daha güçlü, benimkinden daha büyük ordusu olan pek çok hükümdar geldi geçti. Benim onlardan farkım şu: Ben fethettiğim ülkelerden hiçbirinin halkını incitmedim ve onları geçmişte yönetmiş olan hükümdarlarının adlarını hep iyilikle andım. Çünkü ben insanlara saygı gösterdiğiniz ölçüde saygı görüleceğini biliyorum. Araştır-

SINIF İÇİ ETKİNLİKLER

macı öğrencilere, saygılı olmanın, yardımsever ve cömert olmak demek olduğunu hatırlatacak ve bu konu hakkında bir beyin fırtınası yaptırarak çalışmayı tamamlar.

Değerlendirme: Oturum sonunda grup üyelerinden saygı ve saygısızlık ifade eden davranışları ayırt edebilmeleri ve olumlu davranışı seçmeleri beklenilecek. Saygılı davranmanın hayatımızı olumlu yönde nasıl etkilediğinin fark edilmesi beklenir.

Ev Ödevi: Öğrencilerden saygı davranışına örnek olacak tarihi bir olayı ya da tarihi bir kişiliği örnek olarak bulup anlatmaları istenir.

- Etkinlik Adı:** Neler Olurdu?
Aktarılan Değer: Sabırlı Olmak
Etkinliğin Amacı: Sabır davranışının toplumsal hayattaki yerinin fark edilmesini sağlamak.
Uygulama: Metinde yer alanlar öğrencilere yaptırılır.

Aşağıdaki “NELER OLURDU” çalışma kağıdı öğrencilere dağıtılır. Herkesin sabretmesi gereken bir şeyler olduğu, sabretmediği zaman olumsuz neticelerle karşılaşabileceği hakkında konuşarak formu doldurmaları istenir. Bütün öğrenciler çalışmalarını tamamladıktan sonra verilen cevaplar hakkında konuşulur.

NELER OLURDU?

Aşağıda verilen durumlarda neler olabileceğini boş bırakılan yerlere yazınız.

Fırıncılar ekmek satmaktan sıkılıyordu.

.....
.....
.....

Dünyadaki bütün kalemler yazı yazmaktan bıksalardı.

.....
.....
.....

Çantalarımız yük taşımaktan yorulduklarını söyleselerdi.

.....
.....
.....

Büyüklerimiz işe gitmeyi sıkıcı bularak işe gitmekten vazgeçselerdi.

.....
.....
.....

Okulumuzdaki görevliler sürekli temizlik yapmayı reddetseydi.

.....
.....
.....

Taşıtlar insan taşımının hiç de zevkli olmadığını düşünselerdi.

.....
.....
.....

Etkinlik Adı: Dikkat, Tehlikeli Madde!

Aktarılan Değer: Temiz Olma

Etkinliğin Amacı: Temizlik ve sağlık değer aktarımını sağlamak.

Uygulama: Metinde yer alanlar öğrencilere yaptırılır.

DİKKAT, TEHLİKELİ MADDE!

- Öğrencilerinizden 'dikkat, tehlikeli madde!' başlıklı bir sınıf panosu hazırlamalarını isteyin. Panonun duyurusu yaptıktan sonra öğrencilerinize çeşitli kaynaklardan (gazete, dergi, kitap, vb.) sağlığa zararlı maddelerin (sigara, içki, uyuşturucu vb.) insan bedenine olumsuz etkileriyle ilgili görsel ve yazılı malzeme toplamalarını söyleyin.
- Özellikle bu maddeleri kullanan kimselerde meydana gelen sağlık sorunları ve toplumsal sorunlarla ilgili malzemeler bulmalarını teşvik edin. Temin edilen malzemeler üzerinden konuşarak konuyla ilgili duyarlılık geliştirmelerine katkıda bulunun.
- Öğrencilerinizden topladıkları malzemeleri kullanarak konuya dair geliştirip yapılandırdıkları duygu, düşünce, bilgi ve izlenimlerini görselleştirmelerini ve bir pano hazırlamalarını isteyin.
- Sınıftaki her bir öğrencinin diğer sınıflardan bir arkadaşını sınıfa getirerek panoyu inceletmesini önerin .

Etkinlik Adı: Şimdi Ne Yapmalıyım?

Aktarılan Değer: Adil Olma

Etkinliğin Amacı: Adalet değer aktarımının sağlanması.

Uygulama: Örnek olay okunur, öğrencilere sorular sorulur.

ŞİMDİ NE YAPMALIYIM?

Erdem bir gün arkadaşlarıyla parkta oynarken küçük bir kızın salıncağa binmek için sıra beklediğini gördü. Sıra tam küçük kıza gelmişken, ondan büyük bir çocuk koşup salıncağa oturdu. Küçük kız bir şey diyemedi. Erdem ise bu olaya çok üzüldü.

Sizce:

- Küçük kız kendi sırası olduğu halde salıncağa diğer çocuğun binmesine neden itiraz etmedi?
- Erdem bu olayı görünce neden üzüldü?
- Sizce erdem bundan sonra ne yapmalı?
- Erdem olaya hiç karışmazsa ne olur?
- Salıncağa oturan çocuğa gidip, " Az önce sıra bu küçük kızdıydı. Lütfen inip sıranı ona verir misin?" derse ne olur?

SINIF İÇİ ETKİNLİKLER

Etkinlik Adı:	Patlayan Top
Aktarılan Değer:	Adil Olma
Etkinliğin Amacı:	Adalet değer aktarımının sağlanması
Uygulama:	Öğrencilere görev dağılımı yapılır. Drama uygulanır. Öğrencilere sorular sorulur.

PATLAYAN TOP

DİLARA (Hâkim rolünü oynayan Eray'ın karşısına gelir): Hâkim Bey, Hakim Bey! Davacıyım. Oyun oynarken Yusuf'a topumu verdim. Şimdi geri vermiyorum.

ERAY (HÂKİM) : Topunu Yusuf'un aldığından emin misin? Karar vermeden Yusuf'u çağırırım, bir de onu dinleyelim.

ERAY (Yusuf'a sorar) : Dilara'nın topunu aldın mı?

YUSUF (Sıkıla sıkıla) : Evet aldım, Hâkim Bey.

ERAY: O zaman nerede Dilara'nın topu?

YUSUF: Şey... Hâkim Bey, ben topla oynuyordum. Top çalılıkların arasına kaçtı ve patladı. Çok üzgünüm.

ERAY: Bu durumda ne yapman gerekiyor?

YUSUF: Hâkim Bey, topunu patlattığım ve onu üzdüğüm için ondan özür diliyorum. Harçlıklarımı biriktirip Dilara'ya çok güzel bir top alacağım.

ERAY: Yusuf'un söylediklerini duydun Dilara. Arkadaşının özrünü kabul ediyor musun?

DİLARA: Evet Hâkim Bey, Yusuf'un özrünü kabul ediyorum.

Dilara ve Yusuf birbirlerine sarılarak barışırlar. Drama biter.

Dramatize edilen oyun hakkında sınıfta konuşulur .

Etkinlik Adı:	Rüzgâr ve Güneş
Aktarılan Değer:	Sevgi
Etkinliğin Amacı:	Dostluk ve Sevgi değer aktarımının sağlanması
Uygulama:	Öykü sınıfa okunur ve eleştirel okuma raporunu doldurmaları sağlanır.

RÜZGÂR VE GÜNEŞ

Güneş ve rüzgâr birbirlerinin güçlerini tartışıyorlarmış. İkisi de kendisinin daha güçlü olduğunu iddia ediyormuş.

Rüzgâr, "Ben tüm gücümle esersem herkesi soğuktan dondurabilirim." demiş.

Güneş, "Ben bütün ışınlarımı gönderirsem herkesi sıcaktan eritirim." demiş.

O sırada yolda yürüyen paltolu bir adam görmüşler. Rüzgâr, "Senden daha güçlü olduğumu ka-

nıtlayacağım.” demiş. “Şu yolda yürüyen paltolu adamı görüyor musun? Paltosunu senden daha hızlı çıkaracağıma bahse girerim.”

Güneş kendinden emin bir şekilde, “Hadi çıkart de görelim!” demiş. Sonra olacağını izlemek için bir bulutun arkasına çekilmiş.

Rüzgâr soğuk ve şiddetli bir biçimde esmeye başlamış: “vuuv... Vuuuvv...”

O kuvvetle estikçe adam üşüdüğü için paltosuna daha sıkı sarılıyormuş. Rüzgâr ne kadar estiye de adamın paltosunu çıkartmayı başaramamış. Sonunda pes etmiş.

Güneş, “ Sen başaramadın rüzgâr kardeş, sıra bende.” demiş. Saklandığı bulutun arkasından çıkıp adama nazikçe gülümsemiş. Çok geçmeden adam alnındaki teri silip paltosunu çıkarmış. Güneş rüzgâra dönmüş ve şöyle demiş: “ Nazik ve dostça davranış, şiddet ve güç gösterisinden daha etkilidir.”

Böylece rüzgâr, güneşin daha güçlü olduğunu kabul etmiş.

Etkinlik Adı: Onları Da Hatırla

Aktarılan Değer:Sevgi

Etkinliğin Amacı: Sevgi ve Dostluk değer aktarımının sağlamak.

Uygulama: Metin okunarak öğrencilerin uygulamaları sağlanır.

ONLARI DA HATIRLA

- Öğrencilerinize bir yakınlarının hastanede ya da bakımevinde kaldığını düşünmelerini söyleyin. Onlardan bu kişiye bir kart ya da mektup yazarak iyi dileklerini iletcekleri bir çalışma yapmalarını isteyin.
- Gerekli süreyi tanıdıktan sonra hazırlanan çalışmaların sınıfla paylaşılmasını sağlayın.
- Hazırlanan kartı ya da mektubu alan bir yaşlı ve ya hastanın hissedecekleri hakkında konuşarak etkinliğin ikinci aşamasına geçin.
- Öğrencilerinizi varsa hasta veya bakımevi ziyareti anılarını paylaşmaya teşvik edin.
- Yaşlılara ve hastalara karşı sorumluluklarımızı tartışarak çalışmayı tamamlayın.

SINIF İÇİ ETKİNLİKLER

Etkinlik Adı: Kuşaklar Buluşuyor Etkinliği

Aktarılan Değer:Sevgi

Etkinliğin Amacı: Sevgi, saygı, hoşgörü değer aktarımını sağlamak.

Uygulama: Öğretmen rehberliğinde etkinlikler yapılır.

KUŞAKLAR BULUŞUYOR

Öncelikle okulda yaşlılara saygı konusu anlatılır. Değerlerimizin aktarılmasına katkıda bulunan kişileri tanımak amacıyla büyükanne ve büyük babalar okula davet edilir, öğrenciler huzurevinde yaşlıları ziyaret ederler. Bu buluşma ve paylaşım esnasında saygı ve sevgi ön planda tutulur. Belirli gün ve haftalarda ziyaretler tekrarlanır. Gençlerle yaşlılar bu paylaşım toplantılarını bahçeye gülfidanı dikerek sonlandırmışlardır.

Etkinlik Adı: Resim Yorumluyorum

Aktarılan Değer: Vatanseverlik

Etkinliğin Amacı: Vatanseverlik değer aktarımını sağlamak.

Uygulama: Öğretmen rehberliğinde etkinlikler yapılır.

Aşağıda verilen resim öğrencilere gösterilir ve yorumlamaları istenir. Resmin altındaki sorular öğrencilere sorularak konuşmaları sağlanır.

- 1- Fotoğrafta neler görüyorsunuz?
- 2- Fotoğraftaki tasvir edilen yeri, olayı ve kişiyi hatırladınız mı?
- 3- Seyit Onbaşı , sizce nereden kuvvet alıyor , onu bu derece güçlü yapan şey nedir?
- 4- O , vatanını ve milletini sevmeyen bir insan olsaydı orada nasıl davranırdı?
- 5- Seyit Onbaşı'nın yerinde siz olsaydınız o anda ne yapardınız?
- 6- Sizce günümüzde bir kişi dini, vatani ve milleti için neler kaybetmeyi göze alabilir? Niçin?
- 7- Dini , vatani ve milleti uğruna kahraman olacak kişide sizce hangi özellikler bulunmalıdır?

Sevgili Velimiz Merhaba,

Anne baba olacağı müjdesini almak, bir insan için en güzel haberdur. Bu haberin ardından başlarız hayaller kurmaya. . . Ona kıyafetler alırsınız, yatağını yaparsınız, heyecanla onu beklemeye koyulursunuz.

Sonra çocuk dünyaya gelir. Onun fiziksel ihtiyaçlarını gidermek için büyük emek veririz. Günlük öğütler hazırlarız, vitamin dolu meyveleri rendeleriz. Kurulan hayaller farklılaşmaya başlar. Artık sağlıklı bir çocuğa sahip olmanın yanında; "Yavrum iyi insan olsun" hayalleri de kurmaya başlarız. Onlar için pek çok fedakârlık yaparsınız, sırf iyi insan olsunlar diye. . .

Ama ne demektir iyi insan olmak?

İyi insanlar neler yapar?

"İyi insan" kavramının içini hep birlikte doldurmak amacıyla yavrularınızı bize emanet ettiniz. Allah'ın size verdiği o mukteşem emanetleri bizimle paylaştınız. Onlar için kurduğunuz ve kurduğumuz hayallerin gerçekleşmesi adına ortak adımlar atmanız gerekiyor.

Bu adımlardan biri de 2014–2015 Eğitim–Öğretim Yılından itibaren sistemli bir şekilde yürüteceğimiz "Değerler Eğitimi" çalışmalarını. Değerler Eğitimi, insanın insanca yaşamı için şart olan değer ve davranışların öğrencilerimize kazandırılması amacı ile yürüttüğümüz bir programdır. Ancak bizler eminiz ki, sizin desteğiniz olmadan bunu başarmamız imkânsız.

Bu yüzden, okulunuzda Değerler Eğitimi çalışmalarını adına neler yaptığımızı ve sizlerden neler beklediğimizi paylaşmak istiyoruz.

Bizler, yaptığımız çalışmalar sonunda; milli, manevi, ahlaki, kültürel ve evrensel değerleri öğrencilerimize kazandırmayı ve bunları davranışa geçirmelerini hedefliyoruz. Böylelikle toplumsal çözümlenin de önüne geçilebileceğini düşünüyoruz.

Anne, babalar ve eğitinciler olarak sormamız gereken sorular şunlardır;

- İçinde bulunduğumuz ortam ve çevre istediğimiz değerlere sahip çocukları yetiştirmek için uygun mu?
- Her şeyi çocuklarımız adına düşünüp yaparken sorumluluk sahibi olabilecekler mi?
- Bu kadar şiddetli televizyonlarda seyrederken başarılı olabilecekler mi?
- Aşırı koruma ve müdahaleci davranırken özgüvenleri gelişecek mi?

- Biz şimdi onlar mutlu olsun, üzülmesinler diye uğraşırken, onlar mücadele etmeden mutlu olabilecekler mi?
- Onlar için her şeyin en iyisi düşünülürken çocuklarımız ailesine, vatanına ve milletine yararlı bireyler olabilecekler mi?

Biz değer etkinliklerine başlarken sizlere mektuplar göndererek, yapacaklarımız hakkında sizleri bilgilendirip, sizden beklentilerimizi sizlerle paylaşacağız.

Çocuklarınıza güzel bir gelecek oluşturmak adına bizimle bu yola çıktığınız ve işbirliğiniz için şimdiden çok teşekkür ederiz.

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

DEĞERLERİMİZLE DEĞERLİYİZ

